

ŠTAJERSKI GOSPODAR

Verlag und Schriftleitung: Marburg a. d. Drau, Badgasse 6 — Fernruf 25-57 — Bezugspreise: in der Ostmark: Vierteljährlich RM 1.20 einschl. 9 Rpl Postgebühr; im Altreich: RM 1.20 einschl. 9 Rpl Postgebühr, zuzüglich 18 Rpl Zeitungszustellgebühr. Postscheckkonto Wien Nr. 55030

II. Jahrgang

Marburg a. d. Drau, Samstag 25. April 1942

Nr. 17

Novi nemški uspehi na vzhodni fronti

Napadalne operacije proti sovjetom se razvijajo kljub silnim terenskim težavam nastopajoče pomladi - Težke in krvave izgube sovjetov - Globoki vdori v sovražne postojanke - Mnogo sovjetskih železniških prog z bombami prekinjenih

V teku preteklega tedna je bilo opaziti pri čitanju nemških uradnih poročil, da je nastala na vzhodni fronti sprico nastopajoče pomladi neka razgibanost, ki jo je pripisati intenzivnejšim napadalnim operacijam nemške vojske, čeprav v severnem in srednjem delu fronte ni popolnoma popustilo napadalno delovanje sovjetov. Operacije so se razvijale kakor sledi:

Pretekli četrtek je sovražnik napadel na več mestih, toda vsi ti napadi so bili odbiti ob krvavih izgubah v sovražnem taboru. V srednjem odseku se je nemškim četam posrečilo oddvojiti neko sovjetsko skupino od njenih zvez z zadnjem. Boljševiki so butali ob jeklene klešče nemških čet, toda zaman, ker je kmalu nato sledilo uničenje te skupine. Na severnem odseku fronte so odredili suhozemske vojske in Waffen-SS zavojevali na zelo težavnem terenu pri lokalnih napadih nove postojanke. Nemško letalstvo je v Murmanskem zadelo z bombami pristaniške naprave in skladišča. Neka velika in dve srednji ladji sta po tem napadu zgoreli. Lovci, ki so spremljali te bombnike, so v letalskih bojih sestrelili sedem sovražnih letal.

Po poročilih preteklega petka, je sovražnik napadel na nekem mestu srednjega odseka fronte z jačimi silami. Napad je bil odbit. Tudi nadaljnji lokalni napadi sovjetov v srednjem in severnem odseku fronte so ostali brez uspeha. Pri letalskih napadih na etapni prostor sovjetov so izgubili boljševiki mnogo letal in železniškega materiala. Nemški letalci so nad polotokom Kerč uspešno bombardirali pristaniške naprave. Istotako uspešni so bili letalski napadi na vojno trdnjavo Sevastopol in na pristaniške naprave ob kavkaški obali.

Na južnem odseku fronte so nemški lovci po poročilu z dne 20. t. m. brez lastnih izgub sestrelili 22 sovjetskih le-

tal. Na severnem odseku so nemške čete po večdnevni lastni napadih zajele oz. uničile na nekem mestu enajst topov, 50 metalcev min in strojne.

V srednjem odseku vzhodne fronte je bila po uradnem poročilu z dne 21. t. m. uničena neka slabjša sovjetska skupina, ki so jo nemške čete poprej obkolile. Na severu so nemške čete zasedle po bojih več vasi. V teku teh operacij je bilo razrušenih več sovražnih postojank in zaplenjenega mnogo materiala. Nemški strmoglavci so v držnih napadih z bombami uničili več mostov, ki so bili za sovjetski oskrbovalni dovoz velike važnosti. V bojih, ki so se odigravali zadnje tedne, se je zlasti odlikovala 44. pehotna divizija, ki je odbijala napade številčno močnejšega sovražnika in tako prizadejala sovražniku težke izgube.

V kotlini reke Donec so nemške in romunske čete po poročilu z dne 22. t. m. zavzele nekaj močno izgrajenih in z minami založenih pozicij ter so pri tem ujele lepo število sovjetskih artilstov.

V srednjem in severnem delu fronte so bili odbiti razni sovražni lokalni napadi. Pri nekem lastnem napadu so nemške čete skupno z odredi Waffen-SS prodrle globoko v gozdne postojanke, ki so jih sovjeti žilavo branili. Ujeti so bili mnogi sovjeti, nemškim četam je razen tega padlo v roke trinajst topov. Letalstvo je medtem uspešno napadalo etapni prostor sovjetov, zlasti železnice. Trije municijski vlaki so zleteli v zrak. Več sovjetskih železniških prog je bilo vsled tega prekinjenih. Bombe so razrušile mnogo vagonov in lokomotiv.

Podmorniška vojna vedno hujša

Potek operacij proti Angliji in Ameriki - 18 trgovskih ladij torpediranih ob vzhodni obali Ameriko - Angleži so izgubili v treh tednih 273 letal

Aktivnost nemških podmornic je tako velika, da naraščajo skrbi v sovražnem taboru z vsakim dnem. Tudi v preteklem tednu so nemške podmornice potopile veliko število sovražnih ladij, o čemer poročamo na drugem mestu. Operacije proti Angliji nad otokom, v Severni Afriki in v Sredozemskem morju so se vršile v preteklem tednu takole:

Po poročilu z dne 16. t. m. so Nemci sestrelili nad Kanalom in nad Nemškim zalivom deset angleških letal. V noči na 16. t. m. so nemška bojna letala napadla važno luko in ladjedelnico v Sunderlandu, kjer so nastali veliki požari. Angleški bombniki so v

isti noči motili nad raznimi mesti Zapadne Nemčije. Civilno prebivalstvo je imelo male izgube. Eden izmed napadalcev je bil pri tej priliki zbit na tla. Po poročilu z dne 17. t. m. so nemški lovci dan poprej sestrelili v letalskih bojih nad Kanalom in nad južno obalo Anglije enajst angleških letal. Odredi bojnega letalstva pa so v noči na 17. t. m. napadli z eksplozivnimi in zažigalnimi bombami oskrbovalna skladišča v Southamptonu z dobrim uspehom.

18. t. m. so nemški letalski odredi posebno hudo bombardirali vojaške naprave na otoku Malta. V noči na 19. t. m. pa so odredi nemškega bojnega letalstva napadli angleško luko Grims-

Atlantic (Sch)

Heimgekehrte Kroatenflieger vor Marschall Kwaternik
Kroatische Soldaten wurden für ihren tapferen Einsatz mit dem Eisernen Kreuz ausgezeichnet und erhielten nun einen Urlaub. — Es handelt sich hier durchwegs um Freiwillige

Tiho junaštvo

Dan za dnevom čitamo v komentarjih nemškega vojnega poročila primere junaštva in požrtvovalnosti nemških vojakov, ki se jim moramo diviti, saj nadkriljujejo ti primeri

by, kjer so nastali v tamkajšnjih mlinih in dokih veliki požari.

V času od 20. marca do 10. aprila so izgubili Angleži 273 letal. V istem času je nemško letalstvo izgubilo 66 letal.

Dne 20. t. m. je prišla posebna vest, da so nemške podmornice ob vzhodni obali Severne Amerike ter v Karibjskem morju potopile 18 sovražnih trgovskih ladij s skupno 131.000 tonami. Neka nemška podmornica je streljala s svojim topom na petrolejsko skladišče Bullenbay na otoku Curacao. Skladišče je zgorelo. V Lednem morju so nemške podmornice skupno z letali potopile iz neke spremljave dve sovražni ladji z 12.000 tonami, dočim so bile tri druge ladje težko poškodovane. V Sredozemskem morju je neka nemška podmornica torpedirala neki parnik ob beirutski obali. Neka druga podmornica je obstreljevala elektrarno v Jaffi ter jo je težko poškodovala.

Tudi 19. oz. 20. aprila so nemški odredi silovito bombardirali Malto in razne tovarne in ladijske cilje ob južni obali Anglije.

V Severni Afriki je bil v okolišju Ain el Gazala z artilerijskim ognjem odbit napad angleških izvidniških sil. Lahka nemška letala so 20. t. m. bombardirala železniške cilje ob južnoangleški obali. V tekočih napadih na Malto so izgubili Angleži na tleh devet in v zraku sedem letal. V noči na 22. t. m. so nemška letala uspešno bombardirala neko tovarno eksploziva v južni Angliji.

vsu pričakovanja. Znano je, da je terjala strašna zima na vzhodni fronti silne žrtve, ker je moral nemški in z njim zavezniški vojak premagovati poleg številčno močnejšega, barbarskega nasprotnika tudi še mraz, kakor v ruskih pokrajinah že ni vladal celih 140 let. Sam Führer je v enem izmed svojih govorov povdabil, da mu je v vseh podrobnostih znano, kaj so pretrpeli in še trpijo njegovi zvesti in hrabri vojaki na vzhodnih bojiščih. Kakor je razvidno iz zadnjih poročil, so imeli še koncem marca mestoma 10 do 30 stopinj pod ničlo. Človek si kar ne more predstavljati nadčloveških naporov, s katerimi so morali vojaki ob tako ostri zimi graditi na severnem in srednjem delu fronte zasilna zaklonišča. Predstavite si samo, kaj pomeni podiranje dreves ob več kot 25 stopinj mraza in ob stalni nevarnosti obstreljevanja s strani sovražne artilerije. Težko si je predstaviti transportiranje debel, njih ka-ganje in uravnavanje nad jamami, ki so jih vsled silne zamrznjenosti zemlje morali vojaki šele izstreljevati z eksplozivom. Ti naporji so bili in so še nadčloveški. Toda nemški vojak ne pozna besede »nemogoče«, zato se nikakor ne čudimo, da so nemški pionirji gradili največje zasilne železniške mostove tudi ob 30 in več stopinj ruske zime. PK-poročevalci so nam že podali slike o delu, ki ga vršijo poleg frontnih vojakov tudi pripadniki oskrbovalnih čet. Ne moremo si niti najmanj predstavljati, koliko truda je bilo treba, da so spravili z vsemi mogočimi vozili —

in tudi po zraku — do prvih črt municije, gorivo in hrano. O tišem junaštvu sanitetnih čet, ki so morale spravljati težke ranjence na stotine kilometrov nazaj do vojaških bolnišnic, še nismo čitali nikakega zaključnega poročila, toda lahko si predstavljamo težave, ki so povezane samo z oskrbovanjem ranjenih tovarišev sredi take zime, kakor so jo doživeli letos na vzhodu.

Pri vsem tem je treba naglasiti, da je nemški vojak premagoval vse tegobe te strašne zime v polni zvestosti svoje dolžnosti napram domovini, ki jo je na ta način ščitil pred navalom azijskega boljševizma. Vsi nadčloveški naporji nemških in zavezniških vojakov so bili in so še danes takorekoč samo ob sebi razumljivi.

Držanje nemškega vojaka zahteva v tej dramatični epopeji tudi približno slično držanje nemške domovine. To tembolj, ker so žrtve, ki jih doprinaša domovina, sorazmerno mnogo manjše. Ne smemo pozabiti, da je domovina le v gotovih krajih izpostavljena sovražnim napadom, ki terjajo — žal — tudi civilne žrtve. Največji del domovine lahko uživa po trudapolnem dnevu vsaj zasluženi počitek, ki daje človeku drugi dan moč za nadaljevanje čisto napornega dela. Tudi v ostalem je v domovini očuvan red, kakršnega je vajen civiliziran človek. Ko se gibljemo v svežem zraku sedanje pomladi in se nam širijo pljuča, se šele zavedamo silnih žrtev, ki jih doprinašajo mornarji in častniki naših podmornic, ki morajo čestokrat cele dneve operirati pod vodo. Tako lahko v mnogih primerih primerjamo žrtve, ki jih mora doprinašati fronta, z mnogo manjšimi žrtvami domovine. Vsekakor pa je gotovo, da prenaša vojak pred sovražnikom laže vse trpljenje, ako ga prešinja zavest, da domovina ni ostala dolžna ničesar napram njegovemu držanju. Sleherni dan terja tudi s strani domovine žrtve, ki so neobhodno potrebne za izvojevanje končne zmage. Zavedamo se, da gre za odločitve, ki naj omogočijo ne samo nam, nego tudi poznejšim rodovom za več stoletij boljše življenje in nov gospodarsko-socialni red. Za to bodočnost se bje na fronti nemški vojak s tisto tiho, trpko zagrizenostjo, ki mu je pomagala prenašati napore, bolečine in smrtno utruje-

Druck und Verlag: Marburger Verlags- und Drucker-Ges. m. b. H. — Verlagsleitung: Egon Baumgartner; Hauptvertriebsleiter: Friedrich Golob, alle in Marburg a. d. Dra. Badgasse 6.

Zur Zeit für Anzeigen die Preisliste Nr. 1 vom 1. Juni 1941 gültig. Anfall der Lieferung des Blattes bei höherer Gewalt oder Betriebsstörung gibt keinen Anspruch auf Rückzahlung des Bezugspreises.

Proslava Führer-jevega rojstnega dne

Führer je letos svoj rojstni dan preživel v svojem glavnem stanu. Ob začetku običajnih vsakodnevnih vojaških konferenc sta mu šef vrhovnega poveljstva oborožene sile Generalfeldmarschall Keitel in šefgeneralnega štaba armade Generaloberst Halder izrekla čestitke armade. Okrog poldneva sta prišla še Reichsmarschall Hermann Göring v spremstvu Generalfeldmarschall-a Milch-a ter GroBadmiral Raeder s čestitkami letalstva in armade.

K čestitanju v glavnem stanu so prišli tudi Reichsminister zunanjih zadev v. Ribbentrop, Reichsführer in šef nemške policije Himmler, Reichsorganisationsleiter stranke dr. Ley, šef strankine pisarne Bormann, šef tiska Reichsleiter dr. Dietrich, Reichsminister dr. Lammers in Reichsminister Albert Speer. Na predvečer so Führerju čestitali člani najozžjega osebnega štaba kakor Generalmajor Schmudt in Gruppenführer Schaub.

Potom mikrofona v polnočni oddaji so Führerju fantje in dekleta Velike Nemčije izrazili svoje gratulacije. V skromnih, od srca prihajajočih besedah so govorili o prispevkih, ki jih doprinaša mladina skupnemu boju za domovino. Te otročje pozdrave je zaključil vodja mladine Reichsjugendführer Arthur Axmann, ki je Führerju v izbranih besedah želel vse najlepše in najboljše.

Brzobjavne čestitke so Führerju poslali kralj Italije in cesar Etiopije, nadalje Duce, državni predsednik dr. Hacha, kralj Romunije, romunski maršal in šef države Antonescu, kralj Bolgarije, kralj Danske, državni upravitelj kraljevine Madžarske admiral Horthy, poglavnik Hrvatske dr. Pavelić, maršal Hrvatske Kvaternik, predsednik Finske, predsednik Slovaške dr. Tiso, španski državni poglavar general Franco, predsednik Portugalske general Carmona, šef francoske države maršal Petain, knez Lichtenstein, cesar Mandžukua in predsednik kitajske nacionalne vlade. Razen naštetih so brzobjavno čestitali bivši bolgarski kralj Ferdinand, italijanski prestolonaslednik, italijanski minister zunanjih zadev grof Ciano, japonski ministrski predsednik general Tojo ter šef japonskega generalnega štaba Suyama.

Führer se je vsem brzobjavno zahvalil.

nost. Naj nam bo nemški vojak vzgled dnevnega dela v domovini. Domovina dolguje vojakom toliko, da svojega dolga itak ne more nikdar v celoti poravnati. Podžgala pa bo domovina njegove storitve, če bo gojila v dnevi borbi za proizvodnjo vse tiste čednosti, ki so prave posestrime hrabrosti, požrtvovalnosti in neizprososti. To bo najlepša oddolžitev tihim junakom, ki s svojimi nemirnimi storitvami pripravljajo novo tisočletje zapadnega sveta.

Führer za Nemški Rdeči križ

Aufn. Presse-Hoffmann

Führer je za tretjo vojno pomoč za Nemški Rdeči križ izdal sledeči oklic:

Nemško ljudstvo!

»Za nami je zima težkih bojev in najbolj trdih bremen. V tej zimi je nemški vojak prestal čas preizkušenj, ki presegajo vse v sedanji vojni doprinešene žrtve. Nadčloveške telesne in duševne zahteve se mu je stavilo. In vse to je izpolnil v požrtvovalnosti, ki zdaleka zasenčuje bremena in pomanjkanje v domovini, tudi če so v poedinlih primerih težka.

V času najtežjih preizkušenj v pretekli zimi je milijone nemških vojakov mislilo na svojo domovino, da bi za vas žene in otroke, za obstoj in bodočnost našega ljudstva, premagalo barbarskega sovražnika, katerega zmaga bi pomenila konec nas vseh. Tega se zaveda tudi domovna. Domovina razume, da leži njena usoda izključno v rokah nemških vojakov. Kar fronta žrtvuje za naše ljudstvo, tega ji domovina nikdar ne more povrniti. Zato se pa naj saj malo oddolži s tem, da po svojih močeh zdravi rane, ki jih prizadeva vojna našim vojakom.

Tretjič pozivam nemški narod k zbirki za Nemški Rdeči križ. Izpolnitev te dolžnosti domovine do fronte naj bo skromen izraz zahvale nacionalsocialistične ljudske skupnosti našim vojakom.

Kot vaš Führer in vrhovni poveljnik pričakujem, da se bo vsak Nemec še bolj kakor doslej zavedal junaštva fronte ter se s svojimi žrtvami skušal našim hrabrim možem zahvaliti.

Führerhauptquartier, 22. April 1942.

ADOLF HITLER.

Nenadkriljiv borbeni duh

Sneg, mraz in blato niso mogli omajati nemškega vojaka - O brezprimernem junaštvu nemških čet

Iz Berlina poročajo o zadnjih bojih na vzhodni fronti sledeče: Na severnem odseku fronte so boljševiki od druge polovice marca naprej do aprila z močnimi odredi napadali nemške postojanke. Borbe so se vršile pod najneugodnejšimi vremenskimi in terenskimi razmerami. V marcu je kazal toploter 10 do 30 stopinj mraza. Visok sneg, pomanjkanje izgrajenih postojank in možnosti za pregrevanje ter tople hrane, vse to je spričo aprilske vode v strelskih luknjah otežkočilo bojne operacije.

Pod takimi okoliščinami se je boril nek vzhodnopruski pešpolk proti neprenehoma izvedenim sovražnim protinapadom, ki so bili večinoma podprti s tanki. Že pred pričetkom večjih operacij so morali bataljoni v enem samem tednu odbiti 32 sovražnih napadov menjajoče jakosti. Od tistega časa, ko so se vrstili boljševiški velenapadi, niso imeli vojaki in oficirji omenjenega regimenta 14 dni nikakega počitka, ne ponoči in tudi ne po dnevu. Borbeni duh nemških vojakov je brez primere. Vojaki z ozeblimi udi in lažjimi ranami še branijo, zapustiti prednje postojanke. Tako je dejal neki vodja nekega odreda, ki se je jedva držal na nogah: »Ne grem nazaj na obvezovališče, ker me tukaj še rabijo in ker sedaj ne smem zapustiti svojega mesta.« To je eden izmed primerov nemškega junaštva, ki se ni izkazalo samo v boju z boljševiki, temveč tudi z vsemi težavami letošnje zime in z njo zvezanega vremena.

Pa tudi oskrbovalne čete so v tej zredno hudi zimi izkazale svoje tiho, toda vsestransko priznano junaštvo in požrtvovalnost. Komaj je minula huda zima, se je pojavila tudi že »rasputica«, znano rusko blato, ki ga je primerjati samo še z močvirjem. O težkih nalogah, ki jih morajo vršiti vojaki, nam pripoveduje sledeči primer iz zadnjih dni:

V srednjem odseku fronte je bilo treba spraviti tekoče gorivo za oklopnike v prve črte. Nek podčastnik je dobil nalog, izvesti tozadevno povzelo z dvema tovornima avtomobiloma in tremi vozači. Naložili so barele in proti večernem mraku so se podali na pot. Mestoma so težko obloženi avtomobili zdrknili do osi v blato in močvirje. Zmračilo se je že popolnoma, ko se je pod težo enega izmed avtomobilov zlomil most. Može so nato

privlekli iz neke sestreljene bajte tramove ter so za silo popravili omenjeni most. Sedaj je bilo treba raztovoriti ponesrečeni avtomobil ter ga dvigniti. Po dvehurnem mučnem in napor nem delu so fantje lahko nadaljevali vožnjo. Po polnoči, kakih 15 kilometrov pred ciljem, so doživeli novo nezgodo. Na nekem mostu, ki ga je bila visoka voda precej izpodjedla, sta se

pogreznila kar oba avtomobila. Zopet je bilo treba raztovoriti težke barele, katerih je tehtal vsak po dva metrska stota. Brez tuje pomoči kolona ni mogla naprej. Podčastnik se je prekopal preko močvirja v bližnjo vas. V vasi je prebudil prebivalce ter se vrnit s pomagači. Medtem so njegovi tovariši že pričeli »demonstrirati« nek škedenj, da bi dobili tramove za popravilo mostu. V mrzličnem delu so fantje, do kože premočeni in oblatnjeni, premagali tudi to zapreko. Transport je prispel točno na svoj cilj. Tanki so prevzeli gorivo in drugega jutra so lahko nadaljevali svoje napade.

Churchill ni za veliko ofenzivo

Ameriški general Marshall in znani diplomat Harry Hopkins sta bivala celih enajst dni v Londonu, kjer so se vršila pogajanja z angleško vlado glede bodočih vojaških podvigov obeh anglosaksonskih sil. Pretekli ponedeljek sta se po svoji vrnitvi v Washington sestala v Beli hiši s prezidentom Rooseveltom. Poročala sta mu o svojih pogajanjih s Churchillom. V njunem spremstvu so se nahajali štirje Angleži, med njimi tudi admiral Sir Dudley Pound. Kakor poročajo listi, sta podala Marshall in Hopkins za ameriško javnost izjave, iz katerih je razvidno, da jima ni uspela misija, ki jima jo je poveril prezident Roosevelt. Baje je hotel Roosevelt zapeljati Churchilla k izvedbi angleške velenofenzive proti evropskemu kontinentu. Stvar se je torej ponesrečila, ker je Churchill dokazoval Amerikancem, da so možne samo take akcije, kakor je bila izvedena pri St. Nazaire-u. Kakor znano, se je ta akcija, ki je prinesla Angležem krvave butice, totalno izjalovila ob čuječnosti in odločnosti nemških obalnih posadk.

Harry Hopkins je izjavil nadalje zastopnikom ameriškega tiska, da ni

mata Anglija in Amerika potrebne ladjevja za transportiranje velikih ekspedicijskih armad. Da bi ohranili doseženi oskrbovalni tok plovbe, so morali skrbeti proge trgovskih ladij. Hopkins je med drugim zatrjeval, da bo končna zmaga ostala v rokah velikih suhozemskih vojsk. Vsa poročila iz Washingtona so soglasna v tem, da Anglija za bodoče mesece ne namerava izvesti nikake velike ofenzive. Anglija se mora po teh poročilih omejevati zgolj na male napade. V to svrhu je zahtevala od Zedinjenih držav pomoč v obliki ameriških čet oziroma kontingentov. Churchill je baje uspešno, zoperstaviti se boljševiškem pritisku, ki bi prav tako hotel izzvati neko večjo razbremenilno ofenzivo na zapadu.

Podoba je, da čuva Churchill svoje čete za slučaj, da bi napočila za Anglijo težka ura invazije. Angleži in Amerikanci so se zaenkrat dogovorili samo glede ameriških pošiljk letalskih odredov. Tako se mora Roosevelt zaenkrat zadovoljiti s tem, kar mu servira Churchill v svoji bojazni za angleški otok.

Francija in Nova Evropa

Novi francoski ministrski predsednik Pierre Laval je imel pretekli ponedeljek po radiu govor, ki ga je tolmačiti kot nekak nastopni govor. Že uvodoma je dejal Laval, da je po njegovem odstopu kot šefu vlade 1. 1936 zadostovala doba treh let za zmago nerazumevanja, strankarskih strasti in izdajstva. Zadnji zločin v verigi teh dejanj je bila vojna napoved. Nato je prišel poraz in z njim beda in razvaline.

»Sedaj — tako je govoril Laval — me je pozval maršal Petain, da prevzamem vodstvo usode našega naroda, dočim je bil admiral Dorian imenovan vojaškim poveljnikom Francije. Tembolj se čutim močnega, zavarovati in braniti dobrobit francoskega naroda, ker nisem odgovoren za beda, ki se je razvila po Franciji.«

Laval je nato govoril o težavah obnove in o omejitvah, ki si jih bo moral naložiti francoski narod. V Novi Evropi se bo po mnenju Lavala etaliral povsod socializem, upoštevajoč značaj narodnih teženj vsakega naroda. Ta novi red, da bo ščitil, častil in

Prispevajte za cestno **25. in 26. aprila** **!**
zbirko Nemškega Rdečega Križa dne

Rooseveltove skomine po Indiji

Iz Bangkoka, glavnega mesta Tajlanda, prihajajo zelo zanimiva poročila, ki kažejo, da se Rooseveltu že cedijo sline po angleški Indiji. Iz Delhija so namreč prejeli poročilo, da je Rooseveltov posebni odposlanec za Indijo, polkovnik Johnson, prečital 21. tm. neko posebno poslanico ameriškega predsednika, naslovljeno na indijski narod. V tej svoji poslanici je

odlikoval delavca. V tem novem redu se bodo razvijale tudi duhovne in moralne krize. Svojo svobodo bo Francija našla samo v disciplini in v redu.

V svojih nadaljnjih izvajanjih se je bavil Laval z razmerjem Francije do Nemčije. Izjavil je, da je od vsega početka svojega javnega udejstvovanja branil tezo o sporazumu z Nemčijo. Sporazum med obema narodoma bi bil vsekakor izključno francoska politika, ki bi šla za tem, da se Francijo osvobodijo tistih inozemskih vplivov, ki so se v zgodovini čestokrat uveljavili in se še danes uveljavljajo, da bi onemogočili mir. Kar je bilo potrebno včeraj, je danes potrebno tembolj. To čustvo je navdajalo govornika, ko je 1. 1940 započel z razgovori, ki so ga dovedli skupno z maršalom v Montoire. Tam sta našla zmagovalca, ki je ponudil Franciji v okviru Nove Evrope mesto, ki odgovorja njeni preteklosti.

Gigantska borba Nemčije z boljše-vizmom — tako je nadaljeval Laval — ni samo razširila vojne, temveč je tudi odkrila njen smisel. Ali mislite, da bi se sovjeti za slučaj njihove zmagave ustavili pred našimi mejami? Ali bi vi trpeli, da da bi nam boljševiski s pristankom Anglije naložili režim, ki bi pomenil mehanizacijo in uničenje ljudske elite? Francija se mora vključiti v novo in pacificirano Evropo, ki bo izšla iz velike bitke narodov, v nasprotnem slučaju bodo Francozi morali prisostvovati poginu civilizacije. Radi tega in takega pojmovanja je Anglija pobijala njegovo politiko. Toda nobena grožnja ne bo preprečila nadaljevanja sporazumevanja Francije z Nemčijo. Angleško-ameriške laži so skuhan, da bi zameglile resnico. Te laži so povzročile veliko nesrečo, ker so odvrnile preveč Francozov od spoznanja stvarnosti.

Končno je Laval omenil nesramne napade Angležev na francosko ozemlje. Njegove misli so zlasti pri tistih, ki so morali doživeti napade bivših ravnalnikov. Ta zaveznik se je tem bolj zagrizel v francosko področje, ker se je izkazal nesposoben, braniti svoja lasina področja. Bivši zaveznik je Francijo najprej pahnil v vojno, nato jo je zapustil sredi borbe ter skušal uničiti njeno mornarico. Moril je francoske mornarje ter pripravil francoskemu ljudstvu gladovno blokado. Sedaj se vračajo njegova letala na nebo Francije, ki so jo zapustili v uri nevarnosti.

Roosevelt med drugim proslavljal se-veroameriško upravo na Filipinih in na otoku Kuba. Da Indiji ne bi postali nezaupljivi, ugotavlja Roosevelt v svoji poslanici sledeče: »Zedinjenim državam Severne Amerike ni do indijskega bogastva, ker so same bogata države. USA hočejo ohraniti edinole indijski napredek in indijsko blagostanje.«

Johnson je nadalje izjavil, da upa, da bo njegovo bivanje v Indiji prispevalo k utesnitvi odnošajev med Indijo in Zedinjenimi državami.

V indijskih krogih v Bangkoku pripominjajo, da Roosevelt sedaj, ko se je ponesrečila indijska misija angleškega ministra Crippsa, niti več ne prikriva svojih namenov glede Indije. Samo radi tega je Indijo nekako primerjal s Filipini in s Kubo. Toda indijski narod se bo znal obvarovati ameriških hegemonističnih naklepov istotako, kakor se brani angleškega imperijalizma. Znani indijski voditelj Pandit Nehru je že izjavil v imenu vsega indijskega naroda, da Indija ne bo trpela ameriškega vmešavanja.

Im nördlichsten Feldlazarett

PK. — Täglich bringen die großen Wagen der Feldpost unseren Gebirgsjägern an der Eismeerfront die Grüße aus der fernen Steiermark. In ein paar Tagen, meist sind es nicht mehr als zwei Wochen, sind die Tausende von Kilometern überwunden, die zwischen euch in der wohlbehüteten Heimat liegen und uns hier oben am nördlichen Eismeer, am »Ende der Welt«.

Mehr als ihr glaubt, sind unsere Gedanken bei euch. Aber wir wissen auch, daß ihr stolz auf uns seid, auf die Gebirgsjäger, die Hunderte von Kilometern jenseits des Polarkreises am Rande der Arktis nicht nur im Kampf gegen die Naturgewalten dieser unwirtlichen Tundralandschaft stehen, sondern in zähen Ringen sich täglich gegen den Ansturm des bolschewistischen Untermenschentums schlagen müssen. Was unsere Männer in den vordersten Kampfstützpunkten, an den Brennpunkten der Kämpfe hier oben am Eismeer in all den Wochen und Monaten geleistet haben, darüber wird erst eine spätere Geschichtsschreibung die volle Würdigung geben können. Aber auch die Arbeit der Männer des Nachschubs, der rückwertigen Dienste wird dann ihre verdiente Anerkennung finden.

Ihr in der Heimat wißt aus all den Tausenden von Briefen, daß unser Leben hier oben ganze Männer verlangt. Und wer von euch den Vater, Sohn oder Bruder an diesem nördlichsten Abschnitt der deutschen Front hat, der kann das stolze Bewußtsein haben, daß dieser im schwersten Freiheitskampf unseres Reiches seine Pflicht in vorder-

ster Linie erfüllt. Auf uns hier oben kann sich der Führer, kann sich die Heimat verlassen.

Gerade wir hier oben am nördlichen Eismeer haben aber auch erfahren, wie sehr ihr in der fernen Heimat für uns sorgt. Ihr hättet selbst dabei sein müssen, als bei uns die Spenden aus der Wollsammlung des deutschen Volkes verteilt wurden! Wohl haben wir zuerst gelächelt, als die Wollkapuze eines kleinen Mädchens zum Vorschein kam, als wir den bunten Wollschal auspackten oder die Pelzhandschuhe. Wir haben sie ausprobiert, und dann spürten wir, daß dies alles nicht Bekleidungsstücke aus den Kleiderkammern der Wehrmacht waren, sondern daß jedes einzelne Stück von euch kam. Von euch, das ist die Heimat, und in den stillen Minuten der Besinnlichkeit, die es auch hier vorn bei uns gibt, da gleiten vielleicht unsere Hände über eure Gaben, und wir fühlen, das ist ein Stück aus der Heimat, das ist die Verbindung über Tausende von Kilometern. So seid ihr, so ist die Heimat uns gegenwärtig.

Wir haben es an den Wehrmachtstagen erlebt, wie vor allem ihr aus den Gauen der Ostmark uns beschenkt habt. Wie manches Paar Skier, wie vieles warme Unterzeug hat in diesem letzten großen Vertrauensbeweis der deutschen Heimat aus der Ostmark den Weg zu uns allen an der Front gefunden? Wir wissen es nicht. Es kommt ja bei all den Spenden nicht auf die Zahl an. Entscheidend ist, daß keiner von euch zurückgestanden hat. Ihr wart gerade in diesen Tagen in Gedanken bei uns, denn ihr wißt selbst, was es heißt, in Kälte und Schneesturm draußen zu stehen, auf Posten, für euch, für Deutschland.

Noch eine große Freude aber habt ihr denen bereitet, die mit ihrem Blut hier oben an der nördlichsten Front auch für eure Sicherheit, für euer Leben in der Heimat eingestanden sind.

Vor ein paar Stunden noch haben sie am »Handgranatenköpferl«, auf einem der vielen anderen Kampfstützpunkte in der unendlichen Weite der Tundra, gekämpft, haben mit ihren Karabinern, Maschinenpistolen und Maschinengewehren die anstürmenden Wellen der Sowjets zusammengeschossen. Bis einer der scheußlichen Granatwerfer, eines der automatischen Gewehre sie kampfunfähig machte. Ihre Kameraden hielten die Stellung. Noch niemals kann sich der Bolschewik rühmen, die Stellungen der Gebirgsjäger überrannt zu haben. Doch sie selbst haben in der verbissenen Überwindung des Schmerzes, im traumlosen Dahindämmern des Schwerverwundeten im sanften Wiegen des Sanitätskraftwagens den Weg nach rückwärts antreten müssen.

Hier nun, im nördlichsten Feldlazarett des deutschen Heeres, gab es in diesen Tagen für unsere Verwundeten eine besondere Freude. Zwei große Ki-

PK-Zeichnung: Kriegsbericht Folkerts (Wb.)

»Besiegt«

Die Spitfire schlägt in den Dünen auf und eine hohe Stichflamme schießt aus der völlig zerstörten Maschine

sten mit Liebesgaben waren aus der Heimat angekommen, eine Spende der NS.-Volkswohlfahrt des Gaues Steiermark. Es war eine persönliche Gabe, bestimmt für dieses Feldlazarett. Kaum waren die Kisten angekommen, da hatte es sich schon unter den Verwundeten herumgesprochen: Liebesgaben aus der Heimat, aus unserem Gau!

Von diesem Augenblick an sahen die finnischen Schwestern, die Lottas, in den Augen der Verwundeten einen helleren Glanz. Und sie, die unermüdlich um das Wohl ihrer Patienten besorgt sind, erlebten die schönen Stunden der Vorfreude ihrer deutschen Kameraden mit. Bis dann der große Augenblick kam, wo die Kisten aufgemacht wurden. Was kam da nicht alles zum Vorschein! Bücher, Zigaretten, Spiele, Mundharmonikas, Taschenmesser. Alles Dinge, die jeden Soldaten erfreuen. Hier aber wurden sie besonders wertvoll, weil diese Liebesgaben aus ihrem Gau kamen, aus der fernen Steiermark.

Ihr hättet in diesen Stunden hier oben sein müssen, hättet die Freude erleben sollen, die überall in den hellen Krankensälen herrschte! Wieder einmal hat das Gedenken der Heimat uns an der Front gezeigt, wie sehr wir zueinander gehören. Wie oft werden eure Gedanken bei uns im äußersten Norden weilen, aber auch wir wissen, daß die Front und Heimat eine einzige große und feste Gemeinschaft sind.

Eure Grüße aus Graz und dem Gau Steiermark haben uns dies bewiesen. Ihr sollt wissen, daß ihr uns damit allen eine große Freude bereitet habt. Unser Dank kommt aus der unendlichen Einöde der Tundralandschaft, wo die Front der Jäger am nördlichen Eismeer

auch euch in der Heimat die Ruhe und Sicherheit der Arbeit gibt.

Kriegsbericht Arthur Stubbenhagen

BEI DEN GEBIRGSTrupPEN DER WAFfEN 44

Wir kamen aus dem Flachland. Die endlose Weite des Ostens hatten wir im Polenfeldzug kennengelernt. Belgien, Hol-

PK-Aufnahme: Kriegsber. Geller (Wb.)
Sinnlose Zerstörungen kennzeichnen den Fluchtweg der Sowjets, die vor der Einnahme des Dorfes durch unsere Soldaten alle Häuser in Brand gesteckt und alles lebende Inventar erschossen haben.

land und Frankreich waren gefolgt. Überall das gleiche landschaftliche Bild: Felder, Wiesen und Triften, nur unterbrochen von Flußkäufen, Baumgruppen und Wäldern.

Ein neues Land nahm uns nach langer Fahrt auf: Norwegen, in dem es galt, die deutsche Besatzung zu verstärken. In einem Fjord liefen wir ein. Tiefblau das Wasser zu unseren Füßen, steil aufragend und von blendendem Schnee gekrönt die Berge ringsum, zerklüftet und verwitert das Gestein, aus dessen Tiefen das Bergwasser brausend zu Tale schoß. So hoch reckten die Felsen ihre Häupter in den Himmel, daß die Wolken die über sie hinstürzten, in Fetzen daran hängen blieben und sich wie zarte Schleier in der Weite verloren. Einer neuen Landschaft standen wir gegenüber. Sie sollte nun auch von uns bezwungen werden. Wir wußten, daß wir im ernstesten Bemühen alle jene Erfahrungen erst sammeln mußten, die uns zu einem sicheren Gebirgs-soldaten formten.

So hieß es zunächst einmal Abschied nehmen von unserer langgedienten Uniform. Sie mußte der schnittigen Bergausrüstung weichen. Aus dem Rock wurde eine Bergbluse, aus der langen Stiefelhose die Berghose und aus den Schnürschuhen derbe, beschlagene Bergschuhe. Auch das Krätzchen verschwand. An seine Stelle trat die Bergmütze, deren Klappe man bei strenger Kälte mit Wohlbehagen über die Ohren zog. Aber unsere Ausrüstung wäre unvollständig gewesen, hätten die Schi gefehlt, mit denen wir zunächst gar nichts anzufangen wußten. Später waren sie unsere ständigen Begleiter und wuchsen uns fest ans Herz, nicht nur, weil sie uns in dem tief verschneiten Land unschätzbare Dienste erwiesen, sondern auch Freude und Erholung schenkten. Trotz der kalten Wintertage ist viel Schweiß in den Bergen geblieben. Das Klettern von Fels zu Fels, das Überwinden mit Gesteinsbrocken übersäter Schneefelder, das sichere Abwägen eines Sprunges, das schnelle Erkennen einer günstigen Auf- oder Abstiegmöglichkeit — alles das kostete Stunden ernster und nicht nachlassender Übung. Aber wieviel leichter hatten wir es im Gegensatz zu jenen Einheiten, in deren Mitte zufällig keine Kameraden aus der berggewohnten Bevölkerung standen, Tiroler, Kärntner, Steiermärker, Salzburger und Bayern waren es, die uns beim Klettern manchen Fingerzeig geben konnten. Sie erteilten bei den ersten Schi-laufversuchen fachmännische Ratschläge und waren Vorbild und Helfer, wenn es darum ging, Höhen und Täler zu überwinden. Sie waren geduldige und unermüdliche Begleiter, und als wir erst die anfängliche Unsicherheit überwunden hatten führten sie uns auf Schi durch die norwegische Winterlandschaft, auf die Gipfel der Berge und erschlossen uns die Schönheit und Erhabenheit der weißen Gebirgswelt.

Heute ruft der Führer die Jugend der berggewohnten Bevölkerung zum Eintritt in die Gebirgstruppen der Waffen-44. Schon haben Männer der Waffen-44, deren Heimat die Berge sind, in den bisherigen Feldzügen ihr Können und ihre Tapferkeit unter Beweis gestellt und darüber hinaus unendlich viele Kameraden für die hohe Kunst des Kletterns und Schilaufens begeistert und gewonnen. In der Waffen-44 werden die jungen Freiwilligen im Rahmen der Gebirgseinheiten besondere Aufgaben zugewiesen bekommen, die jeden jungen Soldaten mit Stolz und Freude erfüllen.

Von der Ergänzungsstelle Alpenland (XVIII) der Waffen-SS erhalten wir die Mitteilung, daß nunmehr auch den heimattreuen Untersteirern Gelegenheit gegeben ist, als Freiwillige in die Waffen-SS einzutreten und am Kampfe gegen den Bolschewismus teilzunehmen. Sofort eingestellt werden Freiwillige für Infanterie, Artillerie, Pioniere, Panzer, Gebirgstruppen, Nachrichtentruppen, Panzerjäger, Flak, Kradschützen und Sanitätseinheiten, im Alter von 17 bis 45 Jahren.

Heimattreue Untersteirer! Meldet Euch als Freiwillige zur Waffen-SS! Meldungen können schriftlich und mündlich bei allen Ortsgruppen des Steirischen Heimatbundes abgegeben werden. Der Termin der nächsten Annahmeuntersuchungen, bei welchen ebenfalls Freiwilligenmeldungen entgegengenommen werden, ist im Inseratenteil der heutigen Ausgabe zu ersehen.

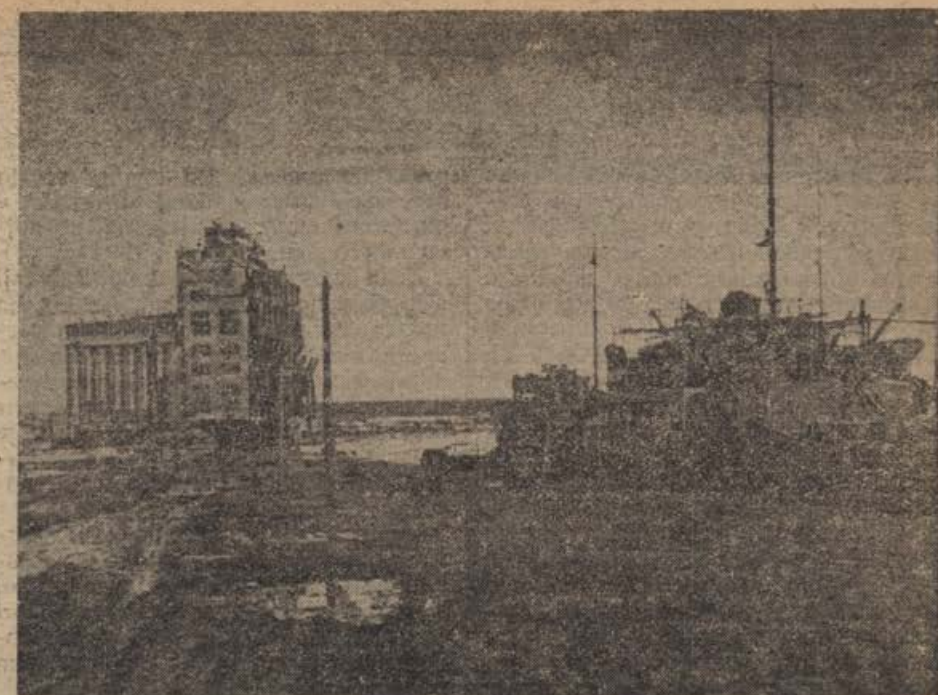
**Pozdrav vseh zavednih
Spodnješta'ercev je**

„Heil Hitler!“

Slavnostna zaobljuba spodnještajerskih 14 letnih fantov in deklet

V nedeljo, dne 19. aprila so se 14-letni fantje in dekleta obvezali Führerju. Sirom Spodnje Štajerske se je to izvršilo na slavnosten način. V Marburg-u so v dvorani Heimatbund-a postavili 700 dečkov in deklic iz mesta Marburg, jih posadili v sredino dvorane, medtem ko so spredaj na obeh straneh zavzeli častni gostje svoja mesta. Med njimi sta se nahajala Bundesführer Steindl ter Generalleutnant Suthner. Starši mladine so se pa uvrstili na galeriji, ker so hoteli biti priče veselju svojih otrok.

Ob vstopu Bundesführer-ja so se oglasile fanfare. Sledilo je slavnostno sviranje godbe. Govorniki mladine so dali izpoved za Führer-ja in kakor obljuba je bila melodija pesmi: »Führer gib die Marschbefehle...« Nato je spregovoril vodja nemške mladine Oberstammführer Schilcher navzočim fantom in dekletom. Z vami ni združena samo mladina Spodnje Štajerske, z vami je mladina cele Nemčije. Z vami so vojaki na frontah, z vami je vso nemško ljudstvo. Vi ste del skupnosti 100 milijonov ljudi, ki imajo vsi samo eno vero: Adolfa Hitler-ja. V tej skupnosti, tako je izvajal Schilcher, si bodele odslej s pridnostjo svojih rok služili svoj kruh. Ko bodele danes zaobljubljeni Führer-ju, morate pri tem misliti, da vam v življenju ne bo ničesar podarjenega. Vedno bodele morali storiti kolikor bo največ mogoče. S polnim zamahom in celim mladostnim navdušenjem se morate boriti za Adolfa Hitler-ja ter prodirati dalje. Če bodele kedaj slabi ali v nezgod, potem se spominite Führer-ja,

PK-Aufnahme: Kriegsberichtler Horster (Wh.)

Aus einer ukrainischen Stadt
Den Bolschewisten ist es bei ihrem Abzug nicht mehr gelungen, den mit Getreide völlig gefüllten Riesensilo zu zerstören

naj vam bo on vzor. On se je moral vedno bojevati ter prenašati najtežje udarce usode. In ko je po izgubljeni svetovni vojni cel nemški narod obupal, je našel on pogum in vero ter je rekel: »Postati hočem politik«. In res, čisto sam je začel boj in kljub vsem težavam je zmagal. Po bojih je pa prišlo delo. Ko so mu pa naši sovražniki začeli zavidati sadove njegovega

Scherl-Bilderdienst-M.

Sowjetischer Panzer als Bunkerbefestigung
An der Front im Osten hatten die Bolschewisten vielfach schwere Panzer in eingesprenzte Löcher gesetzt und so eine neue Befestigungslinie geschaffen. Aber auch diese »Bunker« wurden geknackt

dela, je predsedal zopet v boj ter premagal najmočnejše sile. Osvobodil je tudi našo domovino. Njemu se zahvaljujemo za naša življenja.

Štiri leta bodele opravljali službo v organizaciji Deutsche Jugend. Pozneje pridete v delovno službo in oboroženo silo. Potem bodele tiste z orožjem v rokah dokazali, da vaše zaobljube niso bile prazne besede. Zanes se na frontah bojujejo vojaki za bodočnost nemškega ljudstva, za vašo bodočnost. Vaš cilj je, nositi nekoč ime Hitler-jeve mladine. Hitler je dal mladini svoje ime, ker mu je znano, da je mladina nosilka bodočnosti našega naroda. Če bi ga enkrat ne bilo več, potem bo živel on in njegova vedela. V stoletjih bodo zastave s kljukastim križem ravno tako plapolale kakor danes. Ko se danes zaobljubite Führer-ju, ste se obvezali z njim korakati v večno Nemčijo.

Po končanem govoru Bundesjugendführer-ja je Jungvolkführer odpustil pmpete in mala dekleta, nakar jih je prevzel Bannführer v vrste fantov in deklet organizacije »Deutsche Jugend«. V znak zaprisege so obljubili, vedno v ljubezni in zvestobi služiti Führerju in zastavi ter izpolnjevati svoje dolžnosti.

En fant in eno dekle vsake krajevne skupine sta dobila za svoje tovariše listine o zaobljubi, ki jih bodo vedno na ta dan spominjale. Nato je sledil pozdrav Führer-ju in petje himne. Slavnostna zaobljuba je bila končana.

Kot zaključek dneva je mladina obiskala mestno gledališče, ki je kot slavnostno predstavo dalo Mozartovo opero »Die Entführung aus dem Serail«.

Naroči »Stajerskega Gospodarja!«

GOSPODARSTVO

Konjereja na Spodnjem Štajerskem

Piše Dr. Franz

Popis domače živali je pokazal, da je številčno stanje konj Spodnje Štajerske večje kakor v ostalem starem delu Štajerske. Primerjano po obsegu kmetijske zemlje redijo v okraju Luttenberg največ konj. Če vzamemo njegovo stanje ensto, nam ostali okraji pokažejo to-le sliko: Pettau 77, Marburg Stadt 69, Cilli 59, Trifail 42, Marburg-Land 40 in Rann 38. — Kakor je različno stanje v številu konj, tako je različno tudi stanje žrebet izpod 3 let. V Luttenberg-u in Pettau-u je 27% celotnega stanja mladih konj, ki še niso za delo, medtem ko v drugih okrajih niso te številke med 7 in 12%. Trifail stoji celo s 3% dalje za ostalimi okraji. Celotni konjski naraščaj Spodnje Štajerske je nižji kakor v starem delu Štajerske.

Prizadevanja konjerejcev se mora podpirati. Kvaliteta konj je pred in med vojno močno trpela. Obstoječe stanje žrebet je treba čuvati ter z rejo pomnožiti in izboljšati. Odgovarjajoči pospeševalni ukrepi za konjerejo so že uvedeni.

Izravnati se mora nadalje gostota konj v posameznih okrajih ter bo treba tudi z ozirom na velikost posameznih kmetij število istih nekoliko premakniti in primerno razdeliti. Prodajalci in kupci konj se morajo zavedati, da je v bodoče vsako nameravano prodaje ali nakup treba prijaviti prehranjevalnemu uradu (Ernährungsamt Abt. A), ker je za nakup vsakega konja potrebno dovoljenje imenovanih

pristojnih uradov. Pri tem se bo do neke meje prodajo konj dirigiralo v okraje in-kmetije, ki konje najbolj nujno potrebujejo.

Mala gospodarstva, katerih konji niso popolnoma izrabljeni, se bo pa prosilo, da svoje konje ponudijo prehranjevalnim uradom v svrhu prodaje, da se delno pomankanje konj na velikih kmetijah odpravi v interesu pridelovalne bitke. Prehod na držanje volov bi bil korak naprej k gospodarskemu ozdravljenju malih kmetij, posebno vinogradnikov.

Konje, ki se na Spodnjem Štajerskem nahajajo izposojeni, se bo koncem aprila 1942 še enkrat pregledalo. Za vojaštvo sposobne konje se bo pri tem oddalo oboroženi sili, nesposobne pa civilni upravi, ki jih bo istim oziroma drugim posestnikom, ki nujno potrebujejo konje, po ceni, prodala. Pri tem se bo reverze jugoslovanske armade z odgovarjajočo višjo ceno vzelo v račun in od civilne uprave zaračunalo. Reverze je k naboru konj po oboroženi sili prinesli seboj. S tem se bo zaključilo akcijo izposojanja konj na Spodnjem Štajerskem.

Tudi po kritju vojaških potreb, bo na Spodnjem Štajerskem ostalo število konj, ki bo presegalo stanje konj na Štajerskem. To pa je potrebno. Na Spodnjem Štajerskem je intenzivnost manjša, manjka še tudi tehnizacija in mehanizacija ter potrebuje spodnještajersko kmetijstvo za to tudi več vprežne živine.

× Stanje življenjskih zavarovanj in hranilnih vlog nemškega ljudstva. Hranilne vloge nemškega ljudstva v hranilnicah in bankah so dosegle 55 milijard RM. Dne 31. septembra 1941 je življenjsko zavarovalna vsota dosegla 38,8 milijard RM. Do kraja lanskega leta se je gotovo dvignila na 40 milijard. Velika Nemčija ima okrog 23 milijonov domačinstev ter je po statistiki dokazano, da ima povprečno vsaka družina po eno do dve hranilni knjižici.

× O rokodelskih izložbah. Reichshandwerksmeister je sporazumno z gosp. ministrom izdal navodila o izložbenih oknih rokodelskih obrtnikov. Rokodelci, ki držijo odprte prodajalnice, smejo v svojih izložbenih oknih razstaviti samo tako blago, ki je za prodati in na zalogi ali pa v doglednem času dobavno. Napis »prodano« ali »neprodajna dekoracija« niso dovoljeni. V oknih, ki služijo samo za reklamo, kakor jih držijo gotovi specialni obrtniki, se lahko razstavi z napisom, da gre za »razstavni vzorec«. Če je neko blago razprodano in se nahaja v izložbi zadnji komad, se mora istega v teku enega meseca iz izložbe odstraniti. Želje kupcev se lahko zabeležijo. To navodilo ima namen, da izložbe čevljarjev, tapetnikov, steklarjev itd. ne vzbujajo neizpolnjenih želj po nakupu.

× Svetovna produkcija olivnega olja in vina. Mednarodni kmetijski institut poroča, da znaša svetovni pridelek olivnega olja v gospodarskem letu 1941-42 8,4 milijonov dvojnih centov, to je 24% več

kakor leto prej in 9% manj kakor je znašala povprečna svetovna produkcija v letih 1933-36. Vina se je leta 1941 pridelalo 160 milijonov hektolitrov ali 10 milijonov hektolitrov več, kakor leta 1940. Povprečen vinski pridelek v letih 1935-39 je dosegel 190,5 milijonov hektolitrov.

× Nova ureditev tekstilnega gospodarstva na Madžarskem. Madžarska vlada je izdala odredbo o novi ureditvi produkcije in trgovine tekstilnega blaga. Uredilo se bo med drugim posebno tekstilno centralo, ki bo podrejena ministru za oskrbo, kjer se bo reševalo vse zadeve o tekstilnih.

× Estland goji tobak. Glasom poročil iz Revala bodo v Estlandu letos na najmanj 200 hektarjih zemlje gojili tobak. Strokovnjaki cenijo, da bodo na tej površini pridelali 200 do 250.000 kg tobaka. Zemlja za tobačne nasade se nahaja v okrajih Petschur in Werro ter na otokih Oesel, Dagö in Moon.

× Omejitev predelovanja zlata na Madžarskem. Madžarska vlada je izdala odredbo, po kateri se sme predmete in okraske izdelovati samo do 20 gramov najvišje teže. Na ta način so na mah prenehali izdelovati škatlice za cigarete ter splošne škatlice in škatlice, ki so jih doslej izdelovali iz zlata. Poročeni pristani ne smejo več tehtati kakor 6 gramov par. Ista teža je dovoljena tudi za pečatne prstane. Amuleti pa imajo najvišjo dovoljeno težo 3 g.

× V Zedinjenih državah bodo varili s srebrom, ker nimajo kositra. To je napovedal šef ameriške vojne produkcije, Nelson, ki je med drugim izjavil, da bodo na ta način štirje petine ameriških zalog srebra lahko uporabili na mesto manjkajočih vojnih kovin. Primanjkuje kositra, bakra in kroma.

× Japonska industrija koles se koncentrira. V svrhu izvoza je japonsko gospodarsko ministrstvo odredilo združitve nad 80% celotne kolesarske industrije. Vse te tovarne kakor tudi tovarne del koles so s tem izgubile svojo samostojnost. Samo velike tovarne so obdržale svojo samostojnost in lahko nadaljujejo svoje obratovanje.

× Industrijski razvoj Severne Kitajske. Po poročilih japonske agencije Domei so Japonci izdelali petletni gospodarski načrt za spremembo Severne Kitajske iz sedanjega dobavitelja surovin v aktivnega producenta polfabrikatov. Za enkrat je v zamislih ustanovitve industrijskih naprav, komunikacij in transportnih možnosti. Strokovnjake da Japonska. Sodelovalci bodo zastopniki Japonske, Mandžukua in Severne Kitajske.

× Produkcija sladkorja v Kijevu. Tovarne sladkorja v Kijevu začnejo v kratkem s predelavo lanskega letnega sadkorne pese. Tudi tukaj ni sovjetsko rušenje moglo zaustaviti nemško voljo po obnovi in delo. 18 tovarn bo predelalo 40% pese lanskega pridelka, 60% se bo pa uporabilo za izdelavo špirta, marmelade in vina. Šest tovarn, ki so jih boljševiki na svojem umiku močneje poškodovali, je v popravilu in bodo začele obratovati še-le pri bodoči kampanji sladkorne pese.

× Stanje zimskih posevkov na Madžarskem je glasom uradnih poročil zadovoljivo. Le v redkih slučajih je nekaj škod radi hude zime. Pomladanska dela so se začela bolj pozno, so pa v polnem razmahu. Tudi zdravstveno stanje domače živine je v redu.

× Kmetijsko sodelovanje med Nemčijo in Bolgarijo. Ministerijalni ravnatelj dr. Walter iz ministrstva za prehrano in kmetijstvo je v akademiji znanosti in umetnosti v Sofiji govoril o skupnem delu na področju kmetijstva med Nemčijo in Bolgarijo. Udeležba Nemčije na bolgarski razstavi v Plovdivu je dokaz, da želi Nemčija slej kakor prej nadaljevati skupno delo obeh držav na kmetijskem področju. Še bolj pa je potreben skupni napor vseh evropskih celinskih držav po vojni. Svetovni trgovini bo takrat občutno primanjkovalo ladij, prekomorske zemlje bodo pa tedaj radi stalnega porasta števil svojega prebivalstva še bolj kakor danes potrebovale zase svoje kmetijske pridelke.

— Govornik je glede problema cen ugotovil, da v skupno delujoči Evropi potem ne bo več prostora za mednarodne spekulacije. Treba bo v zaupnem sporazumu sklepati o pravičnih cenah za pridelovalce in potrošnike v eni kakor tudi v drugi državi. Dežela, ki svoje uvozno blago plačuje po pretirano visokih cenah, ne more svojega izvoznega blaga prodajati po vrednejših cenah. Kot primer take meddržavne politike cen je govornik navedel med Nemčijo in Švedsko ob začetku vojne sklenjen dogovor o cenah — takozvano tehnično cen — po katerem so gotovi množinski izdelki obeh držav v cenah vezani. — Končno je dr. Walter še omenil skupno delo na področju trgovine sadja in sočivja. V obojestranskem interesu je v bodoče skrbeti, da bo ponudba na nemškem trgu odgovarjala možnostim sprejema. V tem pogledu sta obe državi že veliko storili, kar je uspešen začetek.

× Turški minister trgovine ima pravico nadzorstva nad kapitalnimi družbami. V Turčiji so delniške družbe imele seje svojih upravnih svetov, da po odredbi ministra trgovine spremenijo svoja pravila. Spremenjeni paragrafi dajejo ministru trgovine pravico, vsak čas pregledati poslovanje in knjigovodstvo družb. Nadalje je treba vstop tujcev v take družbe kot delničarje najprej prijaviti in prositi za dovoljenje.

× Tujci ne morejo kupovati bolgarskih kmetijskih produktov. V Bolgariji so spremenili trgovski zakon v tem smislu, da smejo kmetijske pridelke od kmetov kupovati samo bolgarski trgovci ali pa družbe s domačim kapitalom. Inozemci ali pa družbe z inozemskim kapitalom imajo na take kupčije pravico le tedaj, če so se že najmanj tri leta pečale z nakupovanjem neposredno od pridelovalcev.

× Romunija uvaža nogavice iz Nemčije. Nemško-romunska družba v Bukarešti, ki se bavi z importiranjem in eksportiranjem blaga med obema državama, je glasom časopisnih poročil dobila dovoljenje, da uvozi iz Nemčije večjo količino nogavic. Gre za pošiljko v vrednosti 11.138 RM.

× Kmetijski pridelovalni načrti Romunije. Kmetijski minister Aurelian Pana je zastopnikom tiska iznesel nekoliko misli o zamislih in načrtih, ki bodo merilo romunskemu kmetijstvu. V ravninah bodo jedranje dveletno zaporednost pšenice-koruze nadomestili s triletno z uvrstitvijo stročnic. Setev pšenice po ječmenu da 50% več pridelka kakor setev po koruzi. V subkarpatskih področjih, kjer koruza ne zadostuje, bi bilo treba izključene koruzne kulture s krompirjem in deteljo nadomestiti. Že v starem delu Romunije obsega to hribovito področje nad en milijon hektarjev. Kmetijsko ministrstvo je izdelalo ogromen načrt za zvišanje produkcije. 8000 vagonov raznega semena se je postavilo v razna področja v svrhu razdelitve. Kupilo se je večje količine konopljinega semena, prosa, ječmena, ovs, sončnic, lana, graha. Proso uspeva po celi Romuniji. Malim kmetom se je razdelilo za 1,7 milijard lej semen. Tudi kredite se je kmetovalcem stavilo na razpolago. Preskrbeli so nadalje material za rezanje snopov, bakreno galico za vinogradnike, olja in kurivo za stroje itd.

× Prasce se lahko redi tudi večinoma s zelenimi krmili. Da ostane stanje svinj nespremenjeno, se mora vsem prehranjevalnim težavam v brk skrbeti za naraščaj svinj. Izkušnja so pokazala, da se pri izdatni uporabi zelenih krmil lahko zreli prasce do 50 kg l. Kot krma so upotrebne vse beljakovine vsebujoče rastline v zelenem stanju in tudi plevel vseh vrst iz vrta in njiv. Tudi pašja je dobra za rejo. Taka zelena krma je res mlada in okusna, razen tega je treba pokladati samo malo dodatne krme kakor krmilni krompir, pometo mleko ali kaj podobnega.

× Evropa bo letos pridelala več sladkorne pese. Iz vseh evropskih dežel prihajajo poročila, da bodo povsod povečali nasade sladkorne pese. Akoravno še ni podatkov o ploskvah, ki pridejo za to pošte, je sigurno, da gre tendenca za tem, da se količino lanskeoletnih pridelkov dvigne. Sladkorna pesa pride v osrednji Evropi normalno v prvi in drugi tretjini aprila, v južnih in južnovzhodnih deželah pa nekaj tednov pozneje v zemljo. Minula dolga zima je letos vse skupaj nekoliko zavlekla, ni pa pri tem še ničesar izgubljene.

UMNI KMETOVALEC

Sadimo čimveč krompirja - sadimo ga pravilno!

Krompir je v nemškem narodnem gospodarstvu in v prehrani prebivalstva nemške države tako važna postavka da ji morajo tako oblastva, kakor vsak posamezni kmetovalec, posvečati največjo pozornost. Tudi na Spodnjem Štajerskem je krompir važno živilo, v nekaterih okrajih pa tudi pomembna, ponekod celo najvažnejša gospodarska rastlina. Zato smo letos na tem mestu že večkrat pisali o potrebi razširjenja krompirjevih nasadov ter o potrebi, da si vsak pravočasno preskrbi potrebno semensko blago in umetna gnojila za gnojenje krompirja.

Zdaj pa je čas za sajenje krompirja tu. Zato bomo dali nekaj navodil, kako je treba sajenje krompirja pravilno izvesti.

1. Kdaj bomo krompir sadili?

Odgovor na to vprašanje je odvisen od sorte, od lege in zemlje, v katero krompir sadimo ter od namena, ki mu bo pridelek služil.

Zgodnje sorte krompirja, katerih pridelek je namenjen za prodajo, morajo biti ob tem času že v zemlji. Kdor pa bi sadil zgodnje sorte krompirja v semenske svrhe, naj s sajenjem še počaka. Krompir je namreč za seme tem boljši, čim pozneje je sajen.

Čas za sajenje srednjepoznih in poznih sort krompirja je v naših razmerah navadno v drugi polovici aprila in v prvih dneh meseca maja, po gorah celo še ves mesec maj. Letos se je pomlad tako zakasnila, da je dozdaj mogel le malokdo krompir že v zemljo spraviti. Pa je tudi bolje ne prenegati se. Krompir ljubi namreč že dobro osušeno in od sonca ogreto zemljo. Napačno torej ravna, kdor sadi krompir v še mokro in mrzlo zemljo, kajti v taki zemlji krompir počasi in slabo kali, oziroma sploh segniti če tudi še po sajenju vlada deževno in mrzlo vreme.

Ne prenegamo se torej s sajenjem! Saj pravi pregovor, da je teden pozneje sajen krompir samo en dan pozneje zre!

Za sajenje krompirja izberimo lep, topel dan, ko je zemlja lepo suha in topla. Edino v tem primeru bo krompir hitro in enakovredno vzklil.

2. Kako krompir za seme pripravimo?

Pravilno je, da odberemo semenski krompir že jeseni in sicer srednje debele gomolje z dobro razvitimi »očmi«, ki tehtajo po približno 5 do 10 dkg in imajo v premeru 3 do 6 cm. Pri nas sicer dozdaj mnogokje niso bili vajeni na tak semenski krompir, in se jim zdi semenski krompir, ki letos prihaja k nam iz Nemčije, predoben.

Seveda je predoben, ako ga po stari

naši navadi razrežemo na dvojce ali trojce »rezin«! Nikar tega! Tak semenski krompir moramo posaditi cel, kakor smo ga dobili!

Seveda, če nimamo odbranega drobne-ga semenskega krompirja, so dobre tudi rezine, to je razrezani kosi debelega krompirja, od katerih mora vsak imeti po več očes. Svetujemo, da naj režemo rezine po dolgem ker je navadno na bolj ošilem koncu gomolja več očes kot na debelejšem koncu in ima ta pri takem načinu rezanja rezin obe polovici enako število očes. Vsekakor mora biti krompir za seme popolnoma zdrav (torej: nenamrznjen, nenagnit, nepoškodovan) in ne preveč odgnan. Če so kalli že preveč odgnane, ali če so se že celo posušile, ali polomile, je tak krompir za seme nesposoben.

Če sadimo namesto celega krompirja rezine, morajo biti tudi te približno tolikšne kot povprečen cel semenski krompir, torej 5 do 10 dkg težke. Rezin je narezati vsaj par dni pred sajenjem, da se rezna površina zasuši. Če pri tem rezine nekoliko ovenejo, ne škodi.

3. Kako bomo sadili?

V različnih okoliščinah, legah in zemljah se krompir na razne načine sadi. Dobri so vsi, če se le držimo načela, da krompirja ne smemo saditi niti pregloboko, niti pre-gosto. Pregloboko posajen krompir počasi in neenakomerno kali, pre-gosto posajen pa da malo pridelka. Edino v hudih strmih legah in v prav lahkih zemljah smemo saditi krompir bolj nagosto in bolj globoko. Povsod drugod pa mora biti med vrstami krompirja vsaj 60 cm razdalje, med posameznimi rastlinami v vrstah pa vsaj 30 cm.

Najnavadnejši načini sajenja krompirja so sledeči:

a) Sajenje pod motiko. Na ta način sadijo krompir v zelo strmih legah, kjer je zemlja obenem prav rahla. V takih zemljah in legah je škoda meliti prst navzdol, zato sadimo tako, da en delavec z motiko zemljo samo toliko privzdigne, da more drugi vreči v jamico krompir. Ko delavec motiko potegne iz zemlje, je krompir obenem tudi že zasut.

b) Sajenje v jamice. Prihaja v poštev samo za sajenje na vrtovih in malih njivah z rahlo in dobro pripravljeno zemljo.

c) Sajenje v jarke, narejene z motiko, ali z osipalnikom. Ta način sajenja je pri nas zelo udomačen in tudi dober, edino to napako ima, da je krompir posajen v jarke navadno vedno pregloboko ali da je vsaj preveč zasut. Posebno, če ga zagrinjamo spet z osipalnikom, se to kaj rado zgodi. Zato ga je bolje zasipati s pomočjo brane, ki seveda ne sme biti pretežka.

d) Sajenje za brazdo je naglo in enostavno, vendar pride v poštev samo v lahkih zemljah in v takih legah, kjer je mogoče orati ravne brazde. Navadno polagamo krompir v vsako drugo brazdo, če dela plug ozke brazde, lahko tudi v vsako tretjo, ker je potem okopavanje z okopalnikom mnogo lažje. Boljše, kot na dno brazde je, polagati gomolje na brazde, tako, da jih z naslednjo brazdo samo nekoliko posujemo. Tako se izognemo nevarnosti, da bi bil krompir pregloboko posajen, res pa je, da je na ta način nemogoče, delati prav ravne vrste, radi če-

Chlorodont

müßte in einer gegenüber der Vorkriegszeit wesentlich erhöhten Menge hergestellt werden, um alle Anforderungen zu erfüllen. Eine Vergrößerung der Produktion ist aber im Kriege nicht gut möglich, weil die Beschaffung neuer Maschinen und zusätzlicher Arbeitskräfte schwierig ist. Es wird alles getan, um den Handel und die Verbraucher gerecht zu beliefern. Wenn Sie nicht immer Chlorodont erhalten können, so liegt dieses leider an der zeitbedingten Verknappung aller Qualitäts-erzeugnisse.

PK.-Aufn.: Kriegsbericht Kipper (Wb.)

Das beginnende Frühjahr bringt für den Nachschub neue Schwierigkeiten. Oft täuscht die Festigkeit der Schneedecke und die Pferde brechen bis an den Bauch ein

sar je okopavanje in osipanje s strojem težje.

Zapomniti pa si moramo, da pri sajenju za brazdo nikakor ne smemo na krompir stopati in ga tako pritiskati ob tla kakor imajo ponekod navado!

e) Sajenje s pomočjo vsekopača (Viel-fachgerät).

S tem strojem, ki bo letos prvič v večjem številu v uporabi tudi pri nas — seveda samo v ravnih legah —, se da krompir najhitreje, najlepše in najbolj pravilno posaditi. Posestniki, ki so te stroje že dobili, naj pazijo, da jih bodo za sajenje krompirja pravilno priredili, to je nastavili pravilno širino in globočino (ki naj znaša v težjih zemljah 4 do 6 cm, v lažjih 6 do 8 cm).

Pametno je, pred pričetkom sajenja krompirja raznositi ali razvoziti vreče s krompirjem po njivi, da gre sajenje hitreje od rok in da ni treba hoditi vedno na konec njive po krompir, oziroma ga nositi preveč s seboj sem in tja.

Na 1 hektar porabimo 15 do 20 meter-skih stotov krompirja, če sadimo rezine. Če pa sadimo cel krompir, moramo računati 20 do 24 stotov na hektar, ali 12 do 14 stotov na oral.

Šolanje Ortsbauernführer-jev

Januarja, februarja in marca t. l. so v Martinshof-u pri Graz-u priredili 12 tečajev za krajevne voditelje kmetov ali Ortsbauernführer-je. Udeležilo se jih je 617 Ortsbauernführer-jev in sicer med drugim tudi 106 iz novega področja Spodnje Stajerske in 41 iz Gorenjske. Referenti vseh treh glavnih oddelkov urada Landesbauernschaft Südmark so udeležencem tečajev nudili obsežen vpogled v poedina delovna področja.

Ob začetku vsakega učnega tečaja so častne sotrudnike Reichsnährstanda

najprej temeljito podučili, kako važna in odločilna je sedanja svetovna nazorna vojna. Beseda »pripravljen biti« velja danes bolj kakor kedaj koli prej. Svetovnonazorno jasno držanje vsakega posameznika je neizogiben predpogoj za obvladovanje bodočih nalog.

Predavanje o zgodovini kmetijstva je tvorilo prehod v bogata, s praktičnimi zgledi podprta izvajanja o zakonu o dednem dvoru ter o vseh drugih problemih kmečkega prava. Razložilo se jim je tudi novo tvorbo nemškega kmetijstva, naselitveni problem ter pridobitev izkaza novega kmetovalca.

Glavni oddelek I se je bavil s skrbjo za podeželskega delavca, s strokovnjakstvom, s skrbjo za poškodovane, o vprašanju delovnega trga, o osvoboditvi od vojaške službe, o pospeševalnih določilih za podeželsko ljudstvo, o socialnem zavarovanju ter o možnostih gradnje stanovanj za kmečke delavce. V zamišljeni veliki Führer-jevi socialni državi bo bodoča socialna skrb za podeželsko ljudstvo igrala še veliko večjo vlogo kakor danes.

Končno so predavali tudi o nalogah vaških kmetov, o delu kmečkih žen ter o vseh s tem povezanih socialnih, zdravstvenih in kulturnih ukrepih. Prva naloga kmečkih in podeželskih žen je, da svoje otroke vzgojijo v bodoče kmete in kmetice.

Vzporedno s to vzgojo v kmečki hiši koraka izobrazba v okvirju dela Landjugendarbeit ter pridobivanje za kmetijske poklice. Poročali so tudi o delovni skupnosti deklet za kuhanje, šivanje in kmečki življenjski razvoj v okvirju BDM-dela »Glaube und Schönheit«.

Predavanja iz delovnega področja

glavnega oddelka II so obdelala ukrepe za preskrbo prehrane. Tako se je na primer govorilo o letošnjih posevkih in nasadih, o potrebi povečanja pridelovanja krmilnega semena, o primerni uporabi umetnih gnojil, o semenju, o žitu, krompirju in pesi, o gradnji silosov, živinoreji itd. Predmet »vajenci in poklicna izobrazba v kmetijstvu« se je temeljito obdelalo.

Kot spopolnitev pridelovalne bitke je tvoril tržni red glavnega oddelka III. Skrb za oddajo, skrajšanje poti od pridelovalca do konzumenta, določitev trgovskega zaslužka, nepremične, pravične cene ter stalna cena za potrošnika. To lahko izvedejo skupno pridelovalec, trgovec, predelovalec in potrošnik v gospodarskih zvezah, ki so priključene Reichsnährstand-u. To niso nikakšna trgovska podjetja, ki kupijo ali prodajo, njihova naloga je voditi. Nakup in prodaja je v rokah trgovine, ki je zopet urejena v svojih strokovnih organizacijah ter v strum-nem vodstvu in nacionalsocialistič-ni izravnavi. Tržni red nima v vidu do-brobit posameznikov ali obogatitev istih, temveč edino in samo dobrobit celega ljudstva. Živihne in vzpodbud-ne debate na tem področju so poka-zale veliko zanimanje Ortsbauern-führer-jev za izvajanja, ki jih je o tem podal zastopnik III. glavnega oddelka.

Tudi Landesbauernführer je po možnosti prihajal na Martinshof, kjer je med svojimi Ortsbauernführer-ji prebil nekaj ur ter se spustil v važne probleme, ki jih mora vsak znati. Zahvalil se jim je za dosedanje sodelo-vanje ter prosil, da bi tudi v tretjem vojnem letu preskrbeli ljudsko pre-hrano. Vsak Ortsbauernführer bo do-prinesel, da bo kmečko ljudstvo tudi pod težimi delovnimi pogoji v velikem in odločilnem času v polni meri sto-rilo svojo dolžnost.

NSDAP kot nosilka kmetijske misli

V ravnokar izdani aprilski številki me-sečnika »Odal« je Landesbauernführer R. Peuckert (Thüringen), ki je Stabs-leiter Reichsleiter-ja Darré-ja, prikazal našo bodočo povojno agrarno politiko. Svoja izvajanja naslanja na dejstvo, da je Walter Darré-ju skoraj točno v treh letih po sprejemu tozadevnega ukaza od Führer-ja, da mu združi kmečko ljudstvo, to tudi uspelo. Vso kmečko ljudstvo je zbral v organizacijo »Reichsführergemein-schaft des deutschen Bauerntums«, kateri je vodja. To združenje je tvorilo pred-pogoj za poznejše zakonske in ostale ukrepe. Kmet Peuckert naglaša, da je pri takratnih razmerah bilo jasno, da se kme-tijstva ni moglo rešiti samo z gospodar-skimi ukrepi. Kdor je videl v kmetih bio-loško funkcijo v nemškem ljudskem te-le-su, to je gotovo uvidel, da ima kmetijstvo pravico do izrednega ravnanja in postopa-nja. Takrat ni šlo za to, da bi se mu ne-kaj podarilo, temveč utrditi ga je bilo treba, ker drugače ni bilo v stanu prevzeti in izvršiti kake večje naloge.

Nacionalsocializem pomeni samoodlobo nemškega ljudstva iz lastne premoči. Zato je usoden pojem o krvi in zemlji ostal ne-

premakljiv vogalni steber nacionalsocialističnega državnega vodstva. V tem smislu je Walter Darré k Peuckert-ovemu sestavku ob devetletnici 4. aprila 1933 dodal lepo spremnico: »Vsaka nova tvorba nemškega kmetijstva se začne v zdravem in utrjenem držanju svojega starega in utrjenega kmetijstva«. Peuckert naglašala: Če je Führer zadnjič rekel, da se bo iz te vojne vrnil še kot bolj fanatičen nacionalsocialist, bo tudi Darré po vojni še bolj fanatično nadaljeval svoje delo v najglobljem smislu življensko-zakonske funkcije o krvi in zemlji ter nadaljeval dosežki razvoji, da ga spolni v nespremenljiv sestavni del našega svetovnega nazora. Oskrba živil je sedaj med vojno uresničenje temeljnega priznanja nekoliko spodrinila, po vojni bo pa agrarna politika zopet jasno in razločno krenila v temeljne zakone krvi in zemlje. Samo od misli na krvi so opravičljive misli na kmetijstvo in samo od tega bo lahko obstajalo nemško ljudstvo v daljnjih generacijah v osrednji Evropi, na Vzhodu pa končno javno varovalo življenski prostor, ki ga ravnokar pribojujemo.

Eksistenčno podlago kmečke družine se mora s premostitvijo podcenjevanja kmečnega dela gospodarsko podzidati. Predvsem se mora po vojni kmetice razbremeniti od preobremenosti z delom. To bo pa šlo, če se cel nemški narod pobrati v enotnem priznanju za kmetijstvo. Ozdravljenje nemškega kmetijstva, prepričanje bega iz podeželja ter s tem dvigniti zamisel dedne kmetije na podlago življensko zakonitega razvoja, je odvisno le, če uspe to misel preko stranke v celokupnem ljudstvu tako poglobiti, da se bo Nemec v svoji notranjosti zopet zarastel v razmerje do narave, nege, živali in zemlje. V tem je tudi podana naloga stranke glede kmetijstva: »Za vse čase mora biti nosilka misli o kmetijstvu«.

PK-Kriegsbericht Lauterwasser (Sch)

Auch auf überschwemmtem Flugplatz ruht die Arbeit nicht

Der Flugplatz ist ein einziger See. Trotzdem müssen die Männer mit den schwarzen Spiegeln an die Arbeit. Die Überprüfung der Flugzeuge und Reparaturen können nicht aufgeschoben werden, denn hier im Osten kann am anderen Morgen der Platz schon wieder fast trocken sein.

MALE VESTI

* **Führer je čestital zaslužnemu uradniku.** Dne 19. aprila je upokojen uradnik nekdanje južne železnice Josef Max Fell dovršil 90. leto svoje starosti. Pri tej priložnosti mu je poslal čestitke tudi sam Führer iz svojega glavnega stana. Jubilant je bil 15 let sef postaje v Marburg-u na koroškem kolodvoru. Ikrafti je obhajala njegova žena Johanna Fell, nosilka častnega križa za matere, svoj 80. rojstni dan.

* **Odlikovani Spodnještajerci.** Za hrabrost pred sovražnikom je bil odlikovan vojni prostovoljec Hermann Kern iz Leitersdorf-a. Dobil je Eisernes Kreuz II. Klasse, to je železni križec drugega razreda. — Isto odlikovanje je dobil tudi Stabsarzt Dr. Hermann Koschitz iz Marburg-a.

* **90 letnica kmetijske šole Grottenhof pri Graz-u.** Leta 1852 ustanovljena kmetijska šola v Grottenhof-u pri Graz-u je prvotno poslovala v Graz-u, nakar so jo leta 1867 preselili v Grottenhof. Jubileja z ozirom na resnost časa niso obhajali, razen male proslave pri poslovitvi absolventov 90. šolskega leta. Po vojni nameravajo šolo dvigniti v višjo kmetijsko šolo, ki bi se naj uredila na novo pridobljenem posestvu Hart.

* **»Mi smo socialni, da bi dali ljudstvu živo moč za stoletje«.** V nekem govoru ob zaključku socialnega in delovno političnega tečaja v Bremen-u je Reichsorganisationsleiter dr. Ley primerjal današnjega obratovodjo z bivšim »delodajalcem« od včeraj. Med drugim je izvajal, da je storitev in uspeh podjetja čast delujočega človeka. Tisti obratovodja je v najvišjem smislu socialen, ki vsakemu poedinemu članu posade s preskrbo najboljših delovnih prostorov in najboljšega orodja omogoča v svojih sposobnostih primerno udejstvovanje ter v interesu skupnosti spopolnitev v svojih storitvah. Svoj govor je Ley končal z mislijo: »Mi smo socialni, da bi dali ljudstvu živo moč za stoletje«.

* **Mladina bo skrbela za zbiranje zdravilnih zelišč.** Glasom odloka Reichsjugendführer-ja je mladina organizacije Hitler-Jugend odgovorna za zbiranje zdravilnih zelišč v letu 1942. Nadzorstvo nad zbirko imajo šole.

* **Spodnja Stajerska misli na vojake na Vzhodu.** Na Führerjev rojstni dan so mlada dekleta in dekleta Spodnje Stajerske poslala 2500 vojno poštnih paketov na naše vojake na bojišču. Pri tem se je organizacija v Cilli-u posebno odlikovala. Prispevala je sama 1100 paketov.

* **V Landkreis-u Pettau so otvorili 6.** v mestu Pettau pa 1 knjižnico. V Pettau-u so nedavno otvorili mestno knjižnico, ki razpolaga s približno 5000 knjižnih del. Istočasno so v šestih manjših krajih okraja Pettau otvorili knjižnice, ki bodo na razpolago za izobrazbo ljudstva.

* **Strogo je prepovedano vojnim ujetnikom dajati jedila in cigarete.** Pri pregledu vojnih ujetnikov po delovnih taboriščih se je našlo jedila, tobak in cigarete. Po izjavah vojnih ujetnikov jim take stvari izročajo ženske pri delu ali na potu na delo. Ponovno se opozarja, da je tako početje strogo kaznjivo. Razen kazni, se bo dotičnik, ki se v tem pregrešijo, odvezlo tudi nakaznice za tobak, deloma pa tudi nakaznice za živila. Kdor še danes pri pičlem stanju živil in tobaka kljub prepovedi te stvari lahko podarja vojnim ujetnikom, dokazuje, da nasprotuje zakonu svoje države in da ima očitno še vsega tega preveč.

* **Orožje m za otroke in tudi ne za mladoletne.** Pri orožju je vedno in povsod previdnost na mestu. To se povdarja že odkar svet pozna strelno orožje. Vse mlade otroke in mladoletni tega ne smejo imeti. Nešteto nesreč se je že zgodilo, ker so se neizkušeni, orožja nevarno dajali ljudje predvsem fantje v svoji nedovednosti igrali, šalili ali pa drugače s čiščenjem in ogledovanjem orožja pregrešili zoper ta nasvet. Nedavno je blizu Mahrenberg-a 17-letni posestniški sin Alois Onuk na njivi našel star revolver. Fant je orožje radovedno ogledoval ter se poigraval z njim. Pri tem se je na enkrat orožje sprožilo in krogla je udarila v fantovo stegno. Nemški Rdeči križ je težko ranjenega odpeljal v bolnišnico.

* **V soboto in nedeljo, dne 25. in 26. aprila 1942 bo cestna zbirka za vojno pomoč Nemškega Rdečega križa.** Ker bodo vsega samo 2 cestni in 5 hišnih zbirk, je sigurno, da se bodo Spodnještajerci s svojimi prispevki našim vojakom vsaj delno oddolžili in to tem bolj, ker sedaj nimajo zimskih odtegljajev in prispevkov za WHW in teh daril ne bodo občutili.

* **Živilski trg v Marburg-u se je z nastopom pomladi zopet oživel izpod vpliva dolgotrajne zime.** Ze od začetka aprila postaja na živilskem trgu vsak dan bolj živahno. Ne le, da prihaja čim dalje več kupcev in potrošnikov, marveč tudi prodajalcev in ponudnikov iz okolice. K temu je veliko pripomogla tudi poostreitev kontrole takozvanih »požeruhov«, ki si v okolici sami poiščejo prodajalce različnih življenskih potrebščin in preplačujejo v škodo ostalih potrošnikov. Tozadevne stroge kazni pa so spametovale še posebej okoliške prodajalce živil, tako da svoje blago zopet raje prinašajo na trg, kjer so določene za obe strani pravične cene.

* **Zbirka za WHW to je zimsko pomoč na »dan oborožene« sile je nabrala 56.872.673,59 Reichsmark.** To je kakih 26,5 milijonov RM več kakor lani. Leta 1941 so »dan oborožene sile« zaključili z zbirko 30.258.490,59 RM. Podatki se nanašajo na domovino, fronto in na zasedena ozemlja.

* **Za lovce.** Reichsjägermeister je za celo lovsko področje do neke meje razširil čas lova. Divje koze se lahko strelja med 1. avgustom in 15. decembrom, divje peteline med 1. aprilom in 31. majem, ruševca med 16. aprilom in 15. junijem, v kolikor ni v posameznih področjih lov na te živali prepovedan. Zenska rdeča divjad in damjčina s izjemo telic se lahko začne streljati s 16. julijem. Isto velja za grivarja ali grivnika. Podajša se pa lovski čas za drozge do 31. januarja.

* **Nakup jajc.** Pooblaščenec za prehrano in kmetijstvo pri šefu civilne uprave razglašajo potom oglasa, ki ga prinašamo v oglasnem delu našega lista, da dobijo na Spodnjem Stajerskem vsi opravičenci na oskrbo vsak po šest jajc v 35. dodelilni perijodi. Dobilo se bo na odrezek a 35 nakaznice za jajca 2, na odrezek b 35 2 in na odrezek c 35 2 jajca. Jajca se bodo izdajala do 3. maja 1942.

* **Motorizacija gozdnega dela.** Kakor vsa dela, tako se tudi dela v gozdu ne more več opravljati brez motorjev. Motor je tudi gozdnim delavcem postal pomočnik. V Nemčiji je trenutno v uporabi 5000 motornih žag pri gozdnih delih. Dobro uspehe so pri tem dosegli z najnovejšimi električnimi žagami. Za odpremo lesa iz gozdov se gozdna podjetja poslužujejo motornim kolesom podobnih vlačilcev na motorni pogon, ki z veliko brzo prevažajo dolg les po ozkih gozdnih potih.

* Nemško zavarovanje zoper nezgode je zopet izboljšano in razširjeno. Nedavno je vlada izdala 6. zakon o spremembah v nezgodnem zavarovanju, ki stopi v veljavo za nazaj, in sicer s 1. januarjem 1942. Zakon razširja zaščito nezgodnega zavarovanja na vse člane delovnih posad, poenostavi in izboljša določanje rent, izključuje redukcije rent, odstranjuje trdote iz prejšnjih let izza časa bivših režimov ter prilagodeva zastarele predpise potrebam širokogrudne in poenostavljene uprave. Gre za velepotezno ureditev celotnega nezgodnega zavarovanja. — S tem je napravljen velik korak v spopolnitvi socialnega skrbstva. Sedaj so vsi, ki delajo in ustvarjajo, zavarovani za slučaj nezgode, torej tudi zoper nezgode na potu do dela in iz delavnice domov. Zavarovalna zaščita je razširjena na rokodelce, lišne uslužbence, pripadnike prostih poklicev, male obrtnike in tako dalje, kratkomo na celokupno delovno nemško ljudstvo.

* Policijska ura za gostilniške lokale in prepoved nočnega gibanja v okraju Cilli je določena z razglasom Landrat-a Landkreisa-a v Cilli-ju. Kakor se razvidi iz tozadavnega oglasa v oglasnem delu našega lista, velja v notranjem delu mesta Cilli za gostilne, kavarne in prenočišča 23. kot policijska ura za zapiranje. Za vsa ostala področja v Landkreis-u Cilli pa velja 21. ura kot policijska ura. — Hkrati so organi policije, orožništva ter pomožne policije dobili navodila, da preprečijo vsako gibanje prebivalstva izven svojih stanovanj med 22. in 4. uro ter je torej v tem času vsako bivanje prebivalstva izven svojih stanovanj pred lišami, po ulicah, cestah itd. najstrožje prepovedano. Pri tem so izvezle nekatere občine ter notranjost mesta Cilli.

* Delo organizacije Volkswohlfahrt v okraju Marburg-Land. Na področju Landkreisa Marburg imajo sedaj po ureditvi nadaljnjih 16 v celoti 27 pomočnih postaj za dnevna otročja zavetišča. Razen tega se pripravlja in preurejuje prostore za novih 8, v načrtu jih je še pa več. V teh dnevni zavetiščih se je marca t. l. izdalo 4114 porcij hrane. — Na posvetovanjih mater se je brezplačno pregledalo 1061 dojenčkov, 566 malih in šolskih otrok ter 16 bodočih mater. Sestre so na domu obiskale 145, voditeljice pomočnih postaj in njihove pomočnice 867 mater in otrok. Pomočne postaje je obiskalo 2843 oseb, kjer se jim je dalo nasvete. Gospodarsko pomoč je dobilo 554 družin z 2812 družinskih članov. Oskrbe zimske pomoči je bilo razen tega deležno 5174 družin, ki imajo skupno 21.943 oseb.

* Javna dela v Srbiji. V Srbiji so ustanovili takozvano delo obnove, ki bo v večjem obsegu reguliralo reke, gradilo ceste ter pridobivalo novo rodno zemljo. Prvi poziv v to obnovitveno službo, ki ji bo podvržen vsak delazmožen mož, bo v kratkem izdan.

* Bolgarija bo zgradila vas za vzor in vzgled, ki bo v vsakem pogledu odgovarjala sodobnosti. Z nemško pomočjo bodo to vas izgradili tako, da bodo stanovanja vaščanov, hlevi za domačo živino, dvorišča, vrti, njive itd. urejene in držane na podlagi najnovejših zahtev, ki jih pozna napredna kulturna vas. Po tej vzorni vasi nameravajo v Bolgariji pozneje graditi več vasi.

* Stalin je moral novega angleškega veleposlanika Sir Clark Kerr-a sprejeti v svojem zaklonišču, ker je ravno o prikliki sprejema omenjenega veleposlanika nastal v Moskvi letalski alarm. Stalin se je moral z Angležem pod zemljo pogovarjati dve in pol uri.

* Ob četrtkih popoldne bodo trafike zaprte. Radi notranjega dela, ki ga imajo trafikanti z uvedbo nakaznic za tobak, ostanejo do nadaljnjega trafike za promet s strankami ob četrtkih popoldne zaprte.

* Turčija podpira svoje kmetijstvo. Turška vlada je potrebnim kmetovalcem razdelila za 2,6 milijon. funtov semen. Nadaljnih 600.000 funtov je določenih za izvedbo drugih važnih kmetijskih del.

* Zračna vojna pošta za vzhodno fronto. V kratkem bodo uvedli zračno bojno pošto med domovino in vzhodno fronto. Dovoljena bodo razen dopisnic pisma do največ 10 gramov, na katera se bo lepilo v desnem kotu zračno vojno pošto znamko. Zračno vojno poštne pošiljke je nasloviti na navaden vojno poštni naslov ter morajo nositi v barvah poštano oznako »LUFTPOST« ter rdeč križ preko naslova od leve zgornje do desne spodnje ter od desne zgornje na levo spodnjo stran. Zračne vojne poštne znamke bodo svojem v domovino pošiljali vojaki na fronti ter jih pošte ne bodo prodajale.

* Armada na fronti je na »dan oborožene sile« darovala za zimsko pomoč 3,64 milijon. RM. Razen tega so vojaki in častniki frontne armade nabrali za akcijo Kriegswinterhilfswerk 1941-42 28 milijonov RM. V celoti so čete na fronti v letošnji zimi darovale 31,65 milijonov RM v ta socialen namen. Darila izvirajo od častnikov, podčastnikov in vojakov vseh službenih stopenj, ki so jih od svojih mezd in plač odvojili. V teh vsotah niso zapopadeni odtegljaji od plač in mezd.

* Anglija pogrša enega svojih zračnih maršalov. V Londonu so uradno sporočili, da pogršajo vrhovnega poveljnika britanskega letalstva v vzhodno-azijemskem pacifiškem prostoru, in sicer zračnega podmaršala Pullford-a.

* 100 letnico rojstvo je obhajala gospa Helena Schkorjanz v Römerbad-u. Imenovana je še telesno in duševno popolnoma čila, pomaga v gospodinjstvu, čita časopise ter spremlja dnevno svoje vnuke v dva kilometra oddaljen otroški vrtec. Jubilarica zagotavlja, da ni v svojem življenju nikdar odklonila čašo dobre vinske kapljice.

* Oficirski naraščaj iz čet. Nemška armada nudi izkazanim in sposobnim vojakom vse možnosti razvoja, posebno z možnostjo prevzema v častniški poklic. Po odloku vrhovnega poveljstva armade se mora za častniški poklic izbrane vojaške frontne in nadomestne armade označevati s KOB, to je Kriegsoffiziersbewerber ali po našem prosilec za častniški poklic v vojni. V nadomestni armadi izbrani KOB se bodo po izvežbanosti v svojih poveljstvih v trimesečnih posebnih tečajih spopolnili, nakar postanejo po sposobnosti Gefreiter-ji in se jih dodeli na fronto. Tudi pri armadi na fronti se bodo še vežbali in izpopolnjevali. Po dokazani sposobnosti in najmanj dvomesečnem izkazanju pred sovražnikom pridejo ti kandidati v nek častniški tečaj v neko strokovno vojaško šolo orožja. Ko ta tečaj uspešno zaključijo, postanejo oficirji. Vojaki nad 30 let, ki po značaju storitvah in izkazanju pred sovražnikom odgovarjajo, postanejo tudi brez obiska šole orožja oficirji. Odločilno je izkazanje pred sovražnikom.

* Ne hodite po njivah, travnikih in prostorih, kjer ni poti in raste ljudska in živalska hrana! Če kedaj, potem je sedaj, ko je vsak košček rodne zemlje, pa naj si bo za pridelovanje človeške ali živalske hrane neobhodno potreben, treba preprečiti vsako poškodovanje razvijajočih se rastlin. Stara navada spomladanskih sprehejalcev iz mest, trgov in industrijskih krajev, ki si na svojih sprehodih radi iščejo in ustvarjajo bližnice ter jo zavijajo peš ali s kolesom tudi večkrat čez travnike, pašnike, obroke njiv itd., se naj sedaj opusti. Odrasli ljudje naj tozadevno z zgledom vplivajo na mladino, vsi skupaj pa naj opozarjajo tiste, ki bi se brez vesti in čuta tudi v teh časih ne mogli otrešiti starih navad.

* Bolgarija pobija verižništvo. V Bolgariji so oblasti zaprele več tekstilnih trgovin, ker so jim dokazale, da so svoja podjetja ustanovile samo v svrhu veriženja.

* George Bonnet je postal francoski veleposlanik v Ankari. Novi francoski ministrski predsednik Pierre Laval je imenoval bivšega zunanjega ministra Georgea Bonnet-a za veleposlanika Francije v turški prestolici.

Ločitev zakona

Kakor poroke, tako se vršijo tudi ločitve zakonov na Spodnjem Stajerskem po istih zakonskih predpisih kakor v ostalem delu Nemčije, to je po takozvanem Personenstandsgesetz-u. Ločitve se izrekajo potom sodnih razsodb. Sodna ločitev se lahko predlaga, če so za to podani vzroki, ki jih imenovani zakon izrecno našteva.

Zakonski drug — s tem je mišljen mož ali žena — lahko predlaga ločitev, če je njegov zakonski tovariš prelomil zakonsko zvestobo. V slučaju, da je on sam na zakonsko nezvestobo pristal, jo s svojim vedenjem namenoma omogočil ali olajšal, nima pravice na ločitev zakona.

Pravico, zahtevati ločitev zakona, ima zakonski mož ali žena, če se eden od obeh brez tehtnega razloga brani potomstva ali pa protizakonito uporablja sredstva za preprečenje porodov.

Ločitev zakonske zveze se tudi lahko zahteva, če en zakonec s težkimi prestopki in pregreškami v zakonskem življenju ali pa z nečastnim in nenormalnim vedenjem zakon po svoji krivdi tako omaja, da ni več izgleda, da bi se skupno življenje še popravilo. Zakonski drug, ki je sam zakrivil tak prestopki v zakonu, ne more

zahtevati ločitve, če je njegov prestopki povezan z drugim zakonskim drugim in njegova zahteva ni opravičena.

Tudi duševna zmedenost in duševna bolezen enega zakonskega druga daje drugemu pravico, da lahko predlaga ločitev zakonskega razmerja, če slučaj iz zdravstvenih razlogov ne daje izgleda, da bi se duševna skupnost zakoncev zopet vpostavila.

Vzrok za ločitev je tudi kaka težka nalezljiva ali drugače gnusna bolezen zakonskega moža ali žene, ako ni izgleda, da se v doglednem času odpravi nalezljivost oziroma ozdravi gnusno in odbijajočo bolezen. Ločitev lahko zahteva zdravi zakonski drug.

Prezgodna neplodnost moža ali žene v zakonu je tudi vzrok za sodno ločitev. Kdor je neploden, nima pravice zahtevati ločitev. Ločitev je izključena, če imata zakonca zakonske potomce ali pa osvojenega zdravega otroka.

Oba zakonca lahko zahtevata ločitev, če je bila lišna ali družinska skupnost tri leta razpuščena in je razmerje med zakoncema tako razmajeno, da ni več misliti na vpostavitev zakonske zveze v odgovarjajočo življenjsko skupnost.

* Spodnja Štajerska dobi nadaljnjih 23 državnih žrebecev. Za obnovo konjereje na Spodnjem Štajerskem se bo mimo drugih ukrepov razdelilo na razna spodnjestajerska konjerejska področja 23 državnih žrebecev. Ti bodo z že obstoječimi državnimi in privatnimi žrebci znatno izboljšali konjerejo cele Spodnje Štajerske. Kakor znano, gojijo na severnem delu Spodnje Štajerske lahko norijsko, v dolini reke Sann težko norijsko pasmo, v področju proti Madžarski pa takozvane murinsulance, dobro polkrvno pasmo, pri kateri se je zadnja leta norijske žrebce nadomestilo z belgijskimi. V Pragerhof-u je deželna žrebčarna. Spodnja Štajerska ima pa tudi druge plemenske ureditve ter bo v kratkem času stópila zopet kot področje odlične konjereje v ospredje.

* Hrvatsko odlikovanje za Reichsmarschall-a Hermann Göring-a. Za prvo obletnico, odkar so nemške čete vkorakale v bivšo Jugoslavijo, je poveljnik Hrvatske dr. Pavelić odlikoval Reichsmarschall-a Göring-a z najvišjim hrvatskim odlikovanjem.

* Zapisnik evropskih visokošolcev. Dijaki Evrope, ki študirajo v Berlin-u, so se sestali ter podpisali zapisnik o skupnem delovanju za pospeševanje enotne evropske zavesti. Protokol so podpisali dijaki bolgarske, flamske, hrvatske, slovaške, madžarske, norveške in romunske dijaške skupine.

* Utrditev slovaške ljudske skupine na Hrvatskem. Obisk slovaškega ministra notranjih zadev v Zagrebu je slovaški manjšini na Hrvatskem prinesel zagotovilo, da bodo na Hrvatskem živeči Slovaki dobili svoj statut, ki jim bo jamčil razvoj v slovaškem duhu.

* Gospa Roosevelt-ova bo kandidirala. Iz Newyork-a prihajajo vesti, da bo gospa Roosevelt-ova pri bodočih volitvah v kongres postavljena za kandidata. V to svrhu si je baje že najela primerno stanovanje v svojem bodočem volilnem okraju. Kakor izgleda, ji slava njenega soproga ne da miru.

* Čilenskem ministru zunanjih zadev se prav nič ne mudi v Washington. Čilenski poslanik v Washingtonu je sporočil ameriški vladi, da novi minister zunanjih zadev čilske republike Barros-Jarpa ne more sprejeti povabila za obisk v Washington, češ, da je preobložen z delom.

* Umrl je filmski komik »Pate«. V bolnišnici v Kopenhagen-u je umrl star 60 let danski igralec Karl Schenström, ki je pred leti v nemem filmu nastopal kot komik »Pate« ali »ta večje« v družbi malega komika »Patachon-a«. Oba sta pred nastopom zvočnega filma v svojih vlogah imenitno zveseljevala tudi naša kino gledališča. Patachon je bil cirkuški klovn s pravim imenom Madsen. Bolezen slednjega je oba komika ločila od filma, nakar je Madsen postal cirkuški ravnatelj, Schenström je pa postal zasebnik. Oba sta neposredno pred izstopom žela uspehe tudi v govorečem filmu.

* Enotna in cenejša kolesa dobimo. Izšla je odredba državnega gospodarskega ministra o normiranju dela v produkciji koles. To se pravi, da dobimo sčasoma poenostavljeno, enotno izdelavo koles, ki se bodo izdelovala za več namenov oziroma potreb, kar bo nadomestilo sedanje množestevilne tipe. Proces bo precej podoben slični ureditvi, ki se je izvedla malo pred izbruhom vojne v industriji motornih vozil. Povpraševanje po kolesih v vojni in ravno radi vojne narašča. Poenostavljen vojni tip kolesa, ki se bo gotovo izdeloval v velikih serijah, bo gotovo namenjen samo za nujne potrebe.

* Mandžurija gradi tovarne ladje. V svrhu uvedbe boljše transportne zveze med Mandžurijo in Japonsko je mandžurska vlada v svojem drugem petletnem gospodarskem načrtu določila gradnjo 2000 manjših tovarnih ladij.

* Nov policijski škandal v Zedinjenih državah Severne Amerike. V Newyork-u so obtožili 49 policistov, ker so od nekega takozvanega sindikata za prepovedane igre sprejemali podkupnine. Dotični sindikat je »obratovale« s kapitalom 100 milijonov dolarjev in je razpolagal z množičnimi tajnimi lokali za prepovedane igre.

* Kočije na generatorski pogon. V Kopenhagen-u, glavnem mestu Danske, je mestna uprava izdala dovoljenje za uporabo kočij na generatorski pogon. Za enkrat je v prometu 100 takih kočij.

* Slovaškim židom še vedno smrđi delo. Vrhovni poveljnik Hlinkove garde, namestnik ministrskega predsednika Mah, je v nekem govoru omenil, da v teku treh let kljub najostrejšim ukrepom ni uspelo, da bi se slovaške žide spravilo na delo, ki bi bilo koristno in potrebno. Delo, ki jim ga bodo sedaj dodelili, bodo pa žide morali opraviti. Vsako izmikanje bo nemogoče.

* Dva bataljona fašističnih bojnikov, sestavljena iz provinc Toskane in Emilia, sta ob velikem navdušenju italijanskega prebivalstva odšla na vzhodno bojišče proti Sovjetom. Gre za bataljona, katerima je Mussolini dne 1. februarja v svojem govoru med drugim povedal sledeče: »V tej vojni, v kateri je človeštvo ločeno v dva tabora, ste vi v posesti moči, ki ji ne more nikdo nasprotovati in ki je ne nadomestljiva: Vera v Italijo in v fašizem.«

* V Angliji zopet zbirajo gumi. Izguba uvoza kavčuka iz Vzhodne Azije ter vedno večje pomanjkanje ladij je prisililo angleškega ministra za oskrbo, da je odredil ponovno zbiranje starega gumija. Tako izgleda angleško vojno gospodarstvo, ki pa kljub pomanjkanju še vedno sanja o nekih neizčrpnih surovinskih virih.

* Uteži za tehtnice bodo izdelovali iz cinka. Ker so se poskusi z izdelavo uteži iz cinka obnesli, bodo odslej uteži izdelovali tudi iz cinka, medtem ko se je za to doslej uporabljalo rumeno medenino.

* Molotov ne bo šel v Anglijo. O priiliki svojega moskovskega obiska je angleški zunanji minister Eden povabil Molotova v Anglijo. Kakor poročajo preko Stockholma, je Molotov sedaj končno veljavno odklonil povabilo, ki so ga Angleži v preteklem tednu celo obnovili. Baje je Molotov preobložen z delom v svojih funkcijah podpredsednika Sovjetske Unije, zunanjega ministra in namestnika Stalina.

* Roosevelt je poklical ameriškega veleposlanika v Vichyju, admirala Leahya, v Washington, da bi mu poročal o političnem položaju v Franciji po sestavi Lavalove vlade.

* Bolgarija bo ustanovila v portugalskem glavnem mestu Lizboni svoje poslaništvo. Prav tako bo tudi portugalska vlada imenovala svojega poslanika v Sofiji.

* Poveljnik Hrvatske, dr. Ante Pavelić je podpisal zakon o ustanovitvi hrvatske obvezne službe, ki je organizirana po nemškem vzgledu.

* 160.000 oseb je obiskalo prvih deset dni 14 dnevno vzorčno razstavo v Plovdiv-u v Bolgariji. Na razstavi je prvič zastopana tudi Madžarska. Romunija je zastopana s kolektivno razstavo predvsem rokodelskih, industrijskih in rudarskih produktov.

* 2216 milijonov, to je dve milijardi in 216 milijonov ljudi živi na naši zemlji, ki meri okrog 135 milijonov kvadratnih kilometrov. To bi po računskih zaključkih dalo 16,4 oseb na kvadratni kilometer, če bi bila naseljenost povsod enaka. Ker pa to na žalost ni slučaj, saj znaša povprečna naseljenost Evrope skoraj 47 ljudi na kvadratni kilometer, v nekaterih industrijskih krajih na zapadu pa celo veliko več, je že iz tega razvidno, da gotovim narodom manjka življenjskega in naseljenega prostora. Ni čuda, da je prišlo do sedanje vojne, ki bo v prvi vrsti rešila ta problem.

* To je prava zvestoba! V Oberfeldkirchenu (Bayern) je umrla te dni neka kmetijska delavka v 87. letu svoje starosti. Omenjena delavka je služila celih 67 let pri enem in istem kmetu. Svojo edino službo v življenju je nastopila kot 20-letno dekle. Res prava zvestoba, ki ji najdemo le redko primere.

* Šola za kmetijske stroje v Bolgariji. V Gornji Banji pri Sofiji so otvorili pred kratkim prvo bolgarsko šolo za kmetijske stroje. Poleg Bolgarije ima edinolet Nemčija tako šolo. Gre torej za prvi dve šoli takega tipa v Evropi sploh.

* Smrtne kazni in težke ječe za železniške tavnine. V Rostock-u je sodišče imelo opravka z železniškimi delavci, ki so se od leta 1940 bavili s tatvino prtljage, ki so na istem kolodvoru sprejemali kot pošiljke. Pri tem so izkoristili zatemnitev ter kradli takorekoč na tekočem traku. Najhujše se je spozabil neki Dittmann, ki je nakradel skoraj celo blagovno zalogo. Tudi obtoženec Hallier je kradel na debelo. Vse obtožence je izredno sodišče obsodilo kot škodljivce ljudstva. Dittmann je dobil smrtno kazen, ker se je s svojimi tatvinami takorekoč sam postavil izven okvira ljudske skupnosti. Zoper Hallier-ja je sodba glasila na 15 let ječe. Pri tem je bilo olajšilno, da se ni na tako nesramen način udeležil tatvin kakor Dittmann, da je stal pod vplivom starejšega Dittmanna in da ga je to spravilo na stransko pot. Soobtoženca Rode in Christoffer sta dobila svojim manjšim udeležbam primerni manjši kazni sedem oziroma štiri leta težke ječe.

* Stvarnik nacionalsocialističnega grba je umrl. V Harlaching-u, v predmestju München-a je umrl slikar Albert Reich, star 61 let. Ta grafik in risar je stvarnik grba stranske NSDAP, ki ga je risal po idejah Führer-ja. Njegovo delo je tudi grb na glavi dnevnika »Völkischer Beobachter«.

* 200.000 knjig so s sekirami sesekali. Boljševiki so za časa svojega gospodarstva v Estlandiji zaplenili 200.000 knjig v vrednosti milijon kron ter jih s sekirami sesekali in uničili.

* Židje imajo vsega dovolj. Oddelki Hlinka-garde so na Slovaškem vsem židom pobrali kožuhe ter jih oddali slovaški armadi. Pri tem so nabrali 21.899 komadov v skupni vrednosti 4 milijonov kron.

* Ameriška republikanska stranka zboruje te dni na svojem strankinem kongresu v Čikagu. Baje namerava Wendel Willkie predložiti republikancem neko resolucijo proti politiki izolacionizma ali nevmesavanja v vojno. Wendel Willkie zahteva »nadaljevanje vojne brez pogojev do absolutne zmage.«

* Sprejem pri srbskem ministrskem predsedniku. Srbski ministrski predsednik generaloberst Milan Nedić je sprejel te dni v veliki dvorani predsedstva vlade delegacijo kmetov iz vseh treh srbskih banovin. Izročili so mu želje kmetijskega prebivalstva. Generaloberst Nedić je obljubil kmetom pomoč svoje vlade.

Scherl-Bilderdienst-M.

Bulgarien feierte die Befreiung Mazedoniens durch die deutsche Wehrmacht. In Sofia wurde der erste Jahrestag der Befreiung Mazedoniens, Westthraziens und des Moravagebiets durch die deutsche Wehrmacht mit großen Feiern begangen.

* V Srbiji so ustanovili institut za mlekarstvo. V svrhu pospeševanja mlekarstva je srbsko kmetijsko ministrstvo v Smederevski Palanki ustanovilo državni institut za mlekarstvo. Za institut je kredit na razpolago. Institut bo vzdrževal vzorno mlekarno ter izobraževal strokovne sile.

* Tri vojaška letala so ubila 27 vojakov. Iz Rio de Janeiro v Braziliji poročajo, da so se tam nedavno zrušila tri vojaška letala, ki so jih dobili iz Zedinjenih držav Severne Amerike ter pri tem ubila 27 braziljanskih vojakov.

DOPISI

□ Scharzwald bei Cilli. Bivšim posestnikom hmeljarskih nasadov v okraju Cilli si dovolim svetovati, da se po možnosti poprimajo sadjarstva, ki jim bo nadomestilo opuščeno gojitev hmelja. Pri tem pa ne bo škodovalo omeniti, da je gnojnico, ki jo mnogo kmečkih gospodarstev pušča odtekati v potoke, treba napeljati v sado-nosnike. Sadno drevje se mora v zgodnji pomladi pod krono okopati. Okoli debla je natrositi apnenega praška, če tega ni, pa pepela. Tudi cestni prah je dober. Pod samo krono je pognojiti z gnojnico. — Pri tem omenim, da sem pred leti sosedu, ki je imel celo vrsto jabolčnih dreves, ki niso rodila, svetoval, da gnojnico, ki se mu brez koristi razliva po hlevskem okolišu, razlije lepo pod dotična hirajoča drevesa nad koreninami, nakar bo videl, kaj je to vredno. Sosed je nasvet upošteval, ki se mu je lepo izplačal. To okopavanje in gnojenje z gnojnico mu je prineslo tako dobro sadno letino, da je naprešal 18 hl jabolčnika. Par let pozneje je isti sosed zopet zanemaril svoj sadovnjak, drevja ni gnojlil — zrastle mu je jabolk za 4 hl jabolčnika. Sedaj je ozdravljen ter vsako leto skrbi za drevje, kar mu omogoča lep donos. — Neki drugi posestnik mi je potožil, da mu moštanke ne rodijo kakor treba. Svetoval sem mu isto o gnojnici,

MALI OGLASI

Vsaka beseda stane 10 Rpf, masno tiskane besede 20 Rpf. Pristojbina za šifro je 35 Rpf, pri iskanju služb 25 Rpf. Za dostavljanje pisem pod šifro se zaračuna 50 Rpf poštne. Zaključek sprejemanja oglasov je v četrtek ob 16. uri. Male oglase se prevzame samo proti predplačilu, iz podeželja tudi v veljavnih poštah znamkah. Najnižja cena malemu oglasu je 1 Reichmarka

kar mu je sijajno koristilo. Pridelal je lepe količine jabolk. — Ako bi se v okolici in okraju Cilli namesto sedanjih slabih sort, ki so edino za kislo sadno pijačo, gojilo žlahtno sadje, kakor ga pozna na primer okolica Luttenberg-a, bi bil to za te kraje lep vir dohodkov. V tem primeru bi seveda gnojnica ne smela priti v kvar. Gnoj in gnojnica sta v kmečkem gospodarstvu to, kar je v živem telesu krvi. — Kako je saditi, negovati in postopati s sadnim drevjem, lahko kmetovalci vidijo, če obiščejo sadonosnik s komaj deset let starim drevjem pri posestniku Petru Tschre-moschniku v Loschnitz-u pri Cilli-ju in pri njegovem sosedu Georg-u Strentschan-u. Poučen in ogleda vreden je tudi sadni nasad posestnika Franz-a Fasarinz-a v Ostroschno. Ignaz Kossi.

Razno:

Kmetice! Bučno in drugo seme za-menjate za olje z uradnim dovoljenjem v tovarni olja Hochmüller, Marburg, Bergstraße 7 (pri mostu) 590-1

Prijazen fant

v dobri službi želi znanja z gospodično čiste preteklosti. Le resne ponudbe s sliko na upravo lista pod »Srečna bodočnost«. 603-7

Posestnik srednjih let išče znanja z dekletom do 40 let v svr-ho ženitve. Ločenka ali vdova ni izklju-čena. Resne ponudbe na knjigarno J. Su-schetz, Oberradkersburg, pod značko »Zvestoba«. 602-7

Kupim:

Stare žimnice za posteljo kupim. — Marburg-Drau, Mel-lingerstraße 57. 597-3

Kupim novo ali rabljeno, dobro ohranjeno 3- ali 4-vrstno, 3-krat uglašeno navadno harmoniko.

Naslov v upravi lista pod šifro »Harmo-nika 40«. 598-3

Prodam:

Cepljeno trsje prodaja Anton Tu-rin, Modrasche, P. Studenitz bei Pölschach. 456

Prodam mall in novi voziček z vprego in 2 letno kravo, drugič brejo, za RM 1000.—. Skrabl, Kauf-mann, Thesen, Guttendorf 165, P. Marburg (Drau). 533-4

Vsem vinogradnikom!

Prvovrstno cepljeno trsje, divjake kore-njake, razne vrste in podlage prodaja Franz Sicher, Samuschen, P. Margareten bei Pettau. Zahtevacite cenik! 519-4

Lep plemenski vol,

22 mesecev star, se proda. Vprašati pri Alois Powalez, Willkomm 23, Wachsen-berg, Margareten (Pöbnitz). 585-4

Prodam 9 mesecev brejo kravo, staro 6 let. Franz Krön-wetter, Rupersbach, Wachsenberg 30, Margareten. 591-4

Služba išče:

O F E R

z eno ali dvema osebam se sprejme. Vprašati med 11.—14. uro Marburg, Duchatschgasse 4. 579-5

Trgovski pomočnik

vsestransko uporabljen, želi nastopiti služ-bo. Ponudbe na upravo lista pod »Vesten«. 586-5

Gospa srednjih let

išče mesto k samostojnemu gospodu ali gospej. Ponudbe na upravo lista pod »Varčena«. 606-3

Služba dobi:

Freiwillige für den Wachdienst in den besetzten Gebieten, auch Pensionisten, Rentner, jedoch unbe-scholten und einsatzfähig, im Alter von 24—60 Jahren, zu sofortigen Eintritt ge-sucht. Auskunft bei allen Arbeitsämtern und bei der Werbeleitung für die Ost-mark: Thiel Rudolf, Wachm., Graz, Alte Poststraße 107-1. 424

Išče se

kmetsko dekle

k upokojencema na prav malo posestvo. Ima priliko se kuhat naučiti. Vprašati na M. G. Lembach pri Marburg-u št. 22. 559-6

Za zdravilišče Bad Neuhaus

iščem za letno dobo 2. kuharico, dekleta za kuhinjo, solatarico, kuhinjsko in točil-niško blagajničarko, plačilnega natakarja in strežnico. Ponudbe na Tschreschnar, Marburg, Nagysstraße 2/I. 584-6

Iščem 605-4

pošteno kmečko dekle

za vsa hišna in vrtna dela. K. Smrekar, Gemischtwarenhandlung, Neudorf bei Marburg.

Starejši samostojen

mizarski pomočnik

se sprejme pri: Munda, Marburg, Berg-gasse. 604-6

Kočijaža oziroma dobrega hlapca za boljše konje sprejme Franz Filipitsch, Marburg, Pöberscher-straße 38. 607-4

Burg-Lichtspiele

Marburg, Burgplatz 1

Assia Noris, Gino Cervi, Leonardo Cortese in

Walzer einer Nacht

Der Zauber einer einzigen Ballnacht wird zum Feuer einer großen Leidenschaft. Ein Ring Film.

Für Jugendliche nicht zugelassen! Kulturfilm und neueste deutsche Wochenschau! 600-1

Izvežbanega opekarskega delavca

(Ziegelschlagerei) sprejem. De Monte Carlo - Handschlagziegelei in Leonhard in den Büheln. 581-6

Čevljarski vajenec

hrano in stanovanjem v hiši se sprejme. Johann Wutzel, Egidi in den Büheln Nr. 124. 592-6

Kräftigen landwirtschaftlichen Arbeiter,

suchen wir zur Umgestaltung von Park- und Gartenanlagen zu nutzbaren Ackerböden. Anzufragen bei Fa. Franz, Marburg-Drau, Mellingerstraße 19. 583-6

Älterer Kutscher,

verlässlich und nüchtern, für sofort gesucht. Fa. Franz, Marburg-Drau, Mellingerstraße 19. 582-6

Sprejem na majhno posestvo v Marburgu viničarja z dvema delovnimi osebam; dekle ali hlapca (tudi poročenega) za vsa dela. Naslov v upravi lista. 587-6

Konjskega hlapca

in tri ženske za lupljenje krompirja išče hotel »Adler« v Marburg-u. 578-6

Dekleta za vse

iz dežele išče nemška gospa. Ponudbe pod »Priložnost za nekaj naučiti« na upravo lista. 577-6

Strojne plotilje,

ki vzamejo delo, ženske telovnike, na dom se iščejo. Ponudbe na trgovino »Wida« Marburg-Drau, Kärntnerstrasse 10. 601-6

Annahmeuntersuchungen

für die Waffen-SS

Die Ergänzungsstelle Alpenland (XVIII) der Waffen-SS führt in den nachstehend angegebenen Orten Annahmeuntersuchungen für die Waffen-SS durch:

2. 5. 1942 9,00 Uhr Marburg

3. 5. 1942 9,00 Uhr Pettau

5. 5. 1942 9,00 Uhr Cilli

6. 5. 1942 9,00 Uhr Trifail

7. 5. 1942 9,00 Uhr Präblau

8. 5. 1942 9,00 Uhr Schönstein

9. 5. 1942 9,00 Uhr Unterdrauburg

12. 5. 1942 9,00 Uhr Krainburg

13. 5. 1942 9,00 Uhr Radmannsdorf

13. 5. 1942 14,00 Uhr Veldes

Freiwillige können sich bei der Untersuchungskommission, welche auch genaue Auskünfte erteilt, melden.

Wir verweisen auf den Aufsatz im Textteil der heutigen Ausgabe.

Ergänzungsamt der Waffen-SS,

Ergänzungsstelle Alpenland (XVIII), Salzburg-Algen.

Auskunft erteilt:

Ergänzungsstelle Alpenland (XVIII) Salzburg-Algen-Glas, Gyllenstormstraße 8

Gendarmerieposten, Dr. Emil-Gugl-Gasse 8/1, Heimatbundortsgruppe Pettau, Minoritenplatz 7, Deutsches Haus, Bismarckplatz 3, Gendarmerieposten, Gendarmerieposten, Gendarmerieposten, Gendarmerieposten, Gendarmerieposten, Gendarmerieposten, Gendarmerieposten.

509

Ženitve ~ Dopisi:

Dve gospodični

srednjih let želita znanja v svrhu možitve z dvema gospodom do 45 let, s stalno službo. Ponudbe na upravo lista pod »Resno znanje«. 594-7

Zidar in posestnik

se želi poročiti z gospodično 30—40 let, dobro gospodinjno, na posestvo v Windisch-Büheln. Naslov v upravi lista. 580-7

Ženitev! 27-letni gospod plemenitega značaja želi znanja v svrhu ženitve z izobraženo gospodično, osamljenko, trgovko ali podobno. Ponudbe pod »Zvestoba« na upravo lista. 589-7

Starejši gospod z denarjem in dobrim zaslužkom se želi

oženiti

s starejšo žensko, najraje na majhno posestvo. Ponudbe na upravo lista pod »Spomlad«. 596-7

Samec srednjih let poroči prijazno dekle. Resna pisma na upravo lista pod »Uspeh«. 595-7

Landes-Hypothekenanstalt für Steiermark

GRAZ, Radetzkystrasse Nr. 15

CILLI, Postfach

Hipoteke na posetva po mestih in na deželi

Občinska posojila

Naselitvena posojila

Reichsgau jamči za vse obveze zavoda

Čas za- temnitve

je od 21.
do 5.30
ure

Prvovrstne simentalske krave

visoko breje in s teleti se prodajajo od sobote, dne 2. maja dalje pri gostilni Wlachovitsch, Marburg-Drau, Prach, Nutzviehhandlung, Wildon. 588

KUPUJEM

vse vrste tekstilne odpadke, cunje, krojaške odpadke, medenino, baker, svinec, cink, staro železo, litino itd.

Iščem zastopnike

in nakupovalce

v vseh mestih in krajih Spodnje Štajerske. Ponudbe na trdiko:

JOHANN SLUGA,

Großhandel mit Rohstoffen, Marburg, Triesterstraße 22, Fernruf 2272 593

Cunje krojaške odrezke, staro železje in kovine, papir, ovčjo volno, svinjsko in govejo dlako (arovec) kupuje vsako količino Alois Arbeiter, Marburg, Draugasse 5. 507

Ako želite, da Vam Vaš pismonoša

Štajerskega Gospodarja

vsak teden prinese na dom, Vas prosimo, da ta tednik takoj naročite pri pismonoši ali pa na pošti. Pismonoša prevzame od Vas naročnino — četrtletno RM 1.20, ter Vam bo prinašal časopis. S tem si pridelite naročevanje pri upravi in nakazovanje naročnine.

Vsak pismonoša sprejema naročila in naročnino za »Štajerskega Gospodarja«.

Der Chef der Zivilverwaltung in der Untersteiermark Der Beauftragte für Ernährung und Landwirtschaft

U/LE E 2-31-1942

Bezug von Eiern

In der 35. Zuteilungsperiode werden in der Untersteiermark sechs Eier für jeden Versorgungsberechtigten ausgegeben und zwar auf den Abschnitt a 35 der Reichseierkarte zwei Eier auf den Abschnitt b 35 der Reichseierkarte zwei Eier auf den Abschnitt c 35 der Reichseierkarte zwei Eier.

Die Ausgabe der Eier erstreckt sich auf den gesamten Versorgungsabschnitt und erfolgt daher bis 3. Mai 1942.

Um einen Doppelbezug zu vermeiden, sind die Verteiler verpflichtet, die Einzelabschnitte a 35, b 35 und c 35, die an der Karte verbleiben, durch Aufdruck ihres Firmenstempels zu entwerten.

Graz, den 13. April 1942.

576

Im Auftrag: gez. DR. ARTNER

DER LANDRAT DES KREISES CILLI

Zl. Mc-Po-5/1-1942.

Cilli, 16. 4. 1942.

Betrifft: Polizeiliche Sperrstunde und
Ausgehverbot, Sondermaßnahme.

Anordnung

Mit Genehmigung des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark und im Benehmen mit dem Kommandeur der Sicherheitspolizei und des SD in der Untersteiermark ordne ich mit Wirksamkeit vom 20. 4. 1942, 21 Uhr, folgendes an:

1. Für Gast-, Kaffeehaus- und Beherbergungsbetriebe in dem nachstehend näher bezeichneten Gebiet der Stadt Cilli (Stadtinnere) setze ich die Polizeistunde (Sperrstunde) auf 23 Uhr fest.

Für sämtliche übrigen Gast- und Beherbergungsbetriebe im Landkreis Cilli setze ich die Polizeistunde (Sperrstunde) auf 21 Uhr fest.

2. Für das Gebiet des Landkreises Cilli samt den dazu gehörigen Katastralgemeinden und Ortschaften bestimme ich ein allgemeines Ausgehverbot in der Zeit von 22 bis 4 Uhr.

Ausgenommen hiervon sind die politischen Gemeinden: Bärental, Erlachstein, Ponigl bei Cilli, Rohitsch, Rohitsch-Sauerbrunn, Süßenheim, Windischlandsberg und von Cilli-Stadt das tieferstehend bezeichnete Gebiet (Stadtinnere).

3. Die Polizei-, Gendarmerie- und Hilfspolizeiorgane sind angewiesen, Personen, die in der Zeit von 22 bis 4 Uhr betreten werden, anzuhalten. Nach einmaligem Anruf »Halt!« wird sofort von der Schußwaffe Gebrauch gemacht, falls die angehaltene Person nicht sogleich stehen bleibt und die Hände erhebt.

4. Zuwiderhandlungen gegen diese Anordnung werden gemäß Ziffer 9 der Verordnung des Chefs der Zivilverwaltung in der Untersteiermark vom 14. 4. 1941, Verordnungs- und Amtsblatt, Stück 1, bestraft.

Das Stadtinnere von Cilli wird wie folgt begrenzt: Im Süden von der Mündung des Loschnitzbaches in die Sann, die Sann abwärts bis zur Woglaineinmündung. Die Woglaine aufwärts bis zum Woglaineasteg—Schloßbergstraße bis zur Steirergasse, Steirergasse—Grüne Wiesestraße bis zur Woglainebrücke, sodann die Woglaine aufwärts bis zur Buchenstraße—Friedhofstraße—Karl Traungasse—Sanntalerstraße—Beethovenstraße bis zum Bahnübergang der Bahnstrecke Cilli—Wöllan, die Bahnstrecke Cilli—Wöllan bis zum Übergang über den Loschnitzbach, den Loschnitzbach abwärts bis zur Einmündung in die Sann. 574

Dorfmeister, Landrat.

Spodnještajerci!

Organizacija Steirischer Heimatbund Vam olajšuje uk nemščine!